

ČINKARNA

Poština plačana pri PTT enoti Celje

ŽIVELI MAJU

Vemo, da je danes težko želeli vesel praznik dela delavcem, ki kljub trdemu delu ne morejo zadovoljiti osnovnih življenjskih potreb sebi in svoji družini, čeprav je prvi maj najprej praznik prav teh ljudi.

Zato želimo srečen praznik vsem poštenim in delovnim ljudem, vsem tistim pa, ki to še niso, da to postanejo, če že ne zaradi nas samih, potem zaradi naših otrok

Intergrafika '85

V času od 18. do 23. marca 1985 je v Zagrebu potekal osmi mednarodni sejem grafične tehnologije Intergrafika 85 in v njegovi sestavi sedma jugoslovanska in mednarodna razstava stenskih koledarjev ter sejem pakiranja Modernpak 85.

Omenjeni sejmi so kot celota delovali na treh področjih:

1. Člani Poslovne skupnosti grafičnih organizacij združenega dela tradicionalno sodelujejo na tej predstavitvi z naslovom Združena grafična industrija Jugoslavije, ki je stalno v hali devet. Tukaj smo v skupini proizvajalcev grafičnega repromateriala tudi mi opremili okoli 10 m² razstavnega prostora. Poslovna skupnost v času sejma organizira srečanja gospodarstvenikov iz domovine in tujine, obiske ekonomskih predstavnikov tujih konzulatov in ambasad ter se v sodelovanju z organizacijskim odborom sejma strokovno in aktualno predstavlja za »okroglo mizo«.
2. Sodelovali smo na osmem znanstveno strokovnem simpoziju, ki je v sklopu sejma Intergrafike. Tu se zbere veliko število grafičnih strokovnjakov, inženirjev in znanstvenih delavcev iz domovine in tujine. Simpozij se je odvijal v dveh delih: znanstveno-strokovnem in predstavitvenem delu.

Gneča pred informacijskim pultom

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Naši investicijski cilji

V letošnjem letu bomo dosegli dve pomembni delovni zmagi: otvoritev hale vzdrževanja in podaljšek valjarne. Otvoritev je predvidena za 22. julij, naš občinski praznik. Do takrat bo zaključena gradnja prve in druge faze hale A (centralna in remontna delavnica in delavnica za izdelavo rezervnih delov in opreme). Naša želja pa je, da bi

še v letošnjem letu začeli graditi tudi halo B (uprava vzdrževanja z garderobnimi in sanitarnimi prostori, pokrito in odprto skladišče). Če bo mogoče zagotoviti finančna sredstva, bodo najprej zgradili garderobe in sanitarije, kasneje pa še nedaleč od te hale skladišča za plin in olje.

V podaljšku valjarne bo, kot smo že pisali, montirana linija za

proizvodnjo mikrocinkovih plošč.

Adaptacija Tehnomerctorja, kamor se bosta v začetku maja letos preselila DE Marketing in Kadrovska služba je tudi v zaključni fazi, vendar za spodnje prostore še vedno ni dogovorjeno ali bo del preurejen v skladišče za nevarne in eksplozivne snovi ali za proizvodne namene.

Za ostali dve investiciji, nadomestna gradnja barijev sulfid in nadstrešek Veflona II, se pripravlja tehnična dokumentacija. Po zahtevi inšpektorja za požarno varnost občine Mozirje mora tozdr Kemija Mozirje urediti na svojem industrijskem kompleksu skladiščne prostore za vnetljive tekočine v skladu s predpisanimi pogoji.

Tozdr Kemija Mozirje je skup-

no s službo za požarno varnost in varstvo pri delu ter službo za varstvo okolja ter investicijsko službo izdelala sanacijski načrt skladiščenja ter ga opredelila z roki. Sanacijski načrt predvideva rušenje skladiščne zgradbe, ki je služila temu namenu dvajset let ter ureditev novih skladišč za vnetljive snovi, prazno embalažo, surovine za enodnevno predelavo ter za končne izdelke.

Občinskemu komiteju za družbenoekonomski razvoj je bil posredovan program prioritarnih investicij, ki jih nameravamo začeti v letu 1985. Naši investicijski apetiti pa so seveda veliko večji, kar za eno milijardo din. Temeljne organizacije Vzdrževanje in Kemija Celje pa imajo zelo malo možnosti, da bi lahko vlagale sredstva za nove objekte.

Plan predvidenih investicij v 1985. letu

I. PRIORITETNA SKUPINA

1. Razširitev valjarne s postavitvijo proizvodne linije - izdelava osnovne plošče mikrocink	
Predračunska vrednost opreme	din 84.390.000,-
2. Pridobivanje CO ₂ iz nevtralizacije s kalcitom	
Predračunska vrednost opreme	din 70.000.000,-
3. Barijev sulfid - nadomestna gradnja z modernizacijo proizvodnje	
Predračunska vrednost investicije	din 250.000.000,-
4. Kalcijevi stearati - novi proizvod	
Predračunska vrednost opreme	din 35.000.000,-
5. Intenzifikacija TiO ₂ - razširitev, odprava ozkih grl in povečava proizvodnje od 22.000 t na 26.000 t	
Predračunska vrednost investicije	din 2.523.921.865,-
Vlaganje v letu 1985	din 774.103.826,-
Realizacija izgradnje 1985-1987	
6. Izgradnja pregrade »Za travnik«	
I. faza izgradnje je vključena v investicijski vrednosti intenzifikacije TiO ₂	

II. PRIORITETNA SKUPINA

1. Izgradnja II. faze vzdrževalno-proizvodnih obratov - remontne delavnice	
Predračunska vrednost investicije	din 146.000.000,-
2. Varovanje in razširitev energetskih naprav	
Predračunska vrednost opreme	din 90.000.000,-
3. Modernizacija transportno skladiščne opreme	
Predračunska vrednost opreme	din 100.000.000,-
4. Dobava strojne opreme ter izgradnja nadstreška - podaljšek proizvodne hale Veflon II	
Predračunska vrednost	din 55.474.000,-
5. Reševanje ekoloških in infrastrukturnih problemov	
Predračunska vrednost	din 60.000.000,-

III. PRIORITETNA SKUPINA

1. Dokončanje deponije piritnih ogorkov v Bukovžlaku	
Predračunska vrednost	din 10.000.000,-
2. Modernizacija proizvodnje rastnih substratov	
Predračunska vrednost opreme	din 40.000.000,-
3. Izgradnja skladišča nevarnih snovi v Mozirju	
Predračunska vrednost investicije	din 35.000.000,-
4. Modernizacija linije za proizvodnjo tiskarskih ofsetnih plošč	
Predračunska vrednost opreme	din 150.000.000,-
Skupaj vlaganja	1.899.967.826,-
Sovlaganje za zagotovitev surovinske osnove rudnik Toranica Makedonija	din 236.790.000,-

Vzdrževalci bodo končno dobili nove prostore za delo. Na sliki notranjost hale A v gradnji

IZZIV

Kaj pa je to, boste rekli? To je del opreme za investicijo železooksidnih pigmentov, ki je bila načrtovana že v letu 1982, pa do pričetka gradnje še ni prišlo. Vprašujemo zakaj? Odgovor od odgovornih pričakujemo v naslednji številki!

Dejavnost samoupravnih organov

Delavski svet imenoval novo vodstvo

Delavski svet delovne organizacije je na svoji 12. redni seji 11. aprila 1985 imenoval tri člane kolegijskega poslovodnega organa, ki nastopijo delo 1. maja 1985.

Za predsednika je bil imenovan tovariš Marjan PRELEC, diplomirani inženir gradbeništva, ki je vrsto let opravljal najodgovornejša dela. Bil je direktor GIP Ingrad Celje, nazadnje pa direktor vseh projektov Slovenijacest v Iraku. Za svoje delo je prejel tri državna odlikovanja. Samoupravno je deloval v različnih organih v delovni organizaciji, v republiki in državi.

Za podpredsednika KPO za področje poslovne informatike je bil imenovan tovariš Jože RANDL, diplomirani ekonomist, ki je vrsto let opravljal najodgovornejša dela v Aeru. V Cinkarni se je zaposlil leta 1982 na delih in nalogah podpredsednika KPO za poslovno informatiko, od 16. 2. 1985 pa je opravljal funkcijo vršilca dolžnosti

predsednika KPO.

Za podpredsednika KPO za področje proizvodnje, kontrole, vzdrževanja, energetike in varstva pri delu je bil imenovan tovariš Vili RAZNOŽNIK, diplomirani inženir kemije, ki je zaposlen v Cinkarni od leta 1962. Opravljal je pomembna dela in naloge v tozdu Titanov dioksid, zadnja leta pa je bil direktor tega tozda.

Ker se na ostali dve razpisni področji (razvoj in investicije ter področje za splošne, kadrovske, pravne in samoupravne zadeve) ni prijavil nihče, je delavski svet delovne organizacije sklenil ponovno razpisati ta dela in naloge ter hkrati zadolžil novo vodstvo, da se dogovori, kdo od njih bo začasno pokrival ta področja.

D.M.

Dejavnost družbenopolitičnih organizacij

Letna konferenca sindikata

Teško je na kratko povedati o toliko različnih problemih, ki so jih obširno obravnavali delegati na letni konferenci osnovnih organizacij sindikata Cinkarne 19. marca 1985. Celo vršilec dolžnosti predsednika KPO Jože Randl je bil presenečen nad bogato vsebino in razvejanostjo sindikalne dejavnosti. Poudaril je, da je že čas, da se temeljito pogovorimo o nadaljnjem razvoju zanimivih proizvodenj, o dograditvi sistema delitve po delu ter o delovni ter tehnološki disciplini. Delegati pa so razgrnili tudi problem dodeljevanja socialnih pomoči in s tem v zvezi obiske bolnikov, češ, da so pomoči prenizke in da delavce v staležu preveč zanemarjamo. Menili so tudi, da bi bilo bolje sredstva za izlete in drage prevoze nameniti raje za skupno srečanje cinkarnarjev. Večjo pozornost bi morali posvečati tudi jubilejnim, priznanjem in pohvalam dobrim delavcem ter tistim, ki se upokojijo.

Sejo je pozdravil tudi predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Vrtnjak in poudaril, da sindikat nikakor ne sme več

pristajati na omejitvene faktorje za znižanje življenjskega standarda, ampak mora biti naša pozornost usmerjena k izboljšanju našega dela in pogojem gospodarjenja.

Delegati so razpravljali še o drugih pomembnih področjih, to je regresu (težnja je, da bi bil različen, po določeni lestvici), o demokratičnih volitvah v samoupravne organe (tu moramo doseči večjo kvaliteto, so poudarili), o aktiviranju samoupravnih delovnih skupin (ne več toliko zborov) in o lepšem delovnem okolju.

Predlagali so podelitev srebrnega znaka ZSS tovarišema Janku Rebovu in Draganu Muroviču za dolgoletno vestno delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Predsednik konference Dragan Murovič je poudaril da je zveza sindikatov pred izjemno odgovornimi in obsežnimi nalogami. Probleme, ki nastajajo v posameznih okoljih moramo obravnavati konkretno, objektivno in argumentirano. To prilžnost pa bomo lahko izrabili na občnih zborih konec leta, kjer

bomo lahko namesto fomalnega razpravljanja resnično ocenili razmere in se zavzeli za politično in samoupravno delovanje.

mg

Program dela konference OOOZ Cinkarne za leto 1985, je bil potrjen na sestanku letne seje konference, dne 19. 3. 1985:

Program dela konference je zasnovan na nalogah, ki so jih sprejela osnovne organizacije ZS po tozdi in DSSS na letnih sestankih in zajema delovanje vseh tozd in DSSS ter je usklajen s stališči občinskega in republiškega sveta zveze sindikatov.

1. Uveljaviti moramo cilje in naloge, sprejete z gospodarsko stabilizacijo ter permanentno spremljati učinke in pogoje gospodarjenja. Zavedati se moramo, da je rast dohodka predvsem odvisna od boljše organizacije dela in povečane produktivnosti dela.

Nosilci: IO OOOZ DPO, samoupravni organi in poslovodni organi, koordinacijski odbor za učinkovitejšo gospodarjenje

2. Vso pozornost bomo posvetili dograjevanju delitve po delu. V najkrajšem času je potrebno vrednotiti živo delo v vseh organizacijskih enotah.

Nosilci: kadrovska služba, z ostalimi strokovnimi službami, IO OOOZ in ostale DPO ter samoupravni organi

3. Skrbeli bomo za razvoj in utrjevanje delegatskih odnosov, za boljše povezanost med delegatsko bazo in strokovnimi službami, ter pomoč strokovnih služb in poslovodnih organov za strokovne obrazložitve delegatskega gradiva.

Nosilec: IO OOOZ, strokovna služba - pravno samoupravna služba. Stalna naloga.

4. Angažirali se bomo v evidentiranje delegatov v samoupravne

organe in delegacije v DPS in SIS.

Nosilci: Konferenca OOOZ, IO OOS po TOZD in DSSS in pravno samoupravna služba. Rok: maj, junij, september ter december 1985.

5. Delovni in življenjski pogoji: Zavzemali se bomo za boljše humanizacijo delovnih procesov, da izboljšamo delovne pogoje na delih in nalogah, ki povzročajo izpade v proizvodnji (kvaliteta izdelkov, bolniški stalež itd.)

Nosilci: IO konferenca OOOZ, kadrovska služba, razvojna služba, služba za varstvo pri delu. Stalna naloga

6. Skrbeli bomo za množično uveljavitev inventivne dejavnosti v okviru DO in TOZD.

Nosilci: Konferenca OOOZ, IO OOOZ po TOZD in DSSS, strokovne službe, analitik za inventivno dejavnost, direktorji TOZD. Stalna naloga.

7. Večjo skrb bomo posvetili delovnim invalidom ter jih v okviru možnosti razporedili na takšna dela, ki ustrezajo njihovim delovnim sposobnostim.

Nosilec: kadrovska služba, IO OOOZ. Stalna naloga.

8. Skrbeli bomo, da bo organizirana ustrezna prehrana med delom.

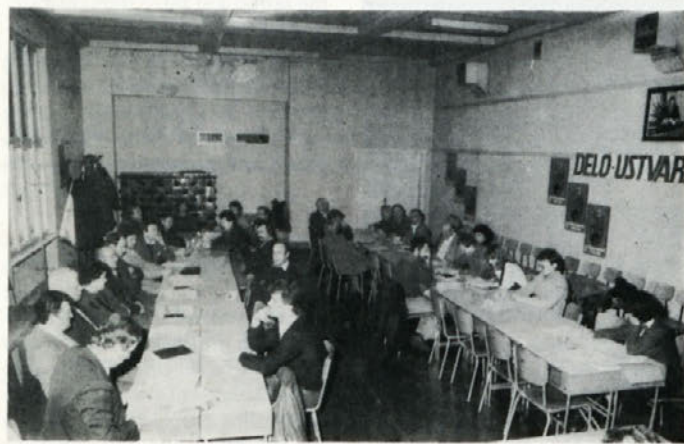
Nosilec: Kadrovska služba, IO OOOZ, IO Konferenca OOOZ. Stalna naloga

9. Sindikat mora bdeti nad razvojem športno rekreativne dejavnosti v Cinkarni.

Nosilec: Komisija za šport in rekreativno dejavnost, IO OOOZ. Stalna naloga

10. Sindikat bo spremljal politiko na področju letnega oddiha naših delavcev z zagotavljanjem počitniških zmogljivosti, dobrega počutja naših delavcev, še posebej pa bo skrbel za zdravniško pomoč obolelim in fizično šibkejšim delavcem Cinkarne.

Nosilci: Kadrovska služba, komisija za socialna vprašanja.

Udeleženci na konferenci sindikata

Stalna naloga.

11. Konferenca OOZS bo krepila in spremljala delo OOS po TOZD in DSSS ter nudila pomoč pri njihovem delu.

Nosilec: IO konferenca. Stalna naloga.

12. IO konferenca zahteva poostreitev odgovornosti do dela na vseh področjih in preprečevanje kakršnihkoli pojavov, ki niso v interesu začrtane politike delov-

ne organizacije.

Nosilec: IO ter vsak na svojem delovnem mestu (obratovodje, delovodje, vodje služb, direktorji TOZD in KPO). Stalna naloga

13. Delovanje na področju SLO in družbene samozaščite

Nosilci: Konferenca OOZS, IO OOZS, predsednik KPO, direktorji TOZD, splošna služba. Stalna naloga.

Konferenca OOZS

Naš drugi dom?

Saj bi napisal humoresko, pa beseda nikakor noče izpod peresa oziroma kemičnega svinčnika. Ob tovrstnem pisanju bi se človek kvečjemu razjokal, to pa potem ni več humor.

O OKOLJU govorimo ljudje kot o nečem važnem, nujnem. Pa vendar vse prevečkrat le govorimo. Ukrepano pa le takrat, kadar nam voda sili že pošteno v grlo ali drugače, tik pred dvanajsto. Ze površno oko še bolj površnega opazovalca bi opazilo, da v našem DRUGEM DOMU kot včasih bolj »farizejsko« kot pa iskreno rečemo CINKARNI, zelo malo ali še bolj nič ne napravimo, da bi naše okolje bilo vredno svojega imena. Zmečkani, zarjaveli, odpadni SODI, PLOČEVINA, LE-PENKA, STEKLENICE, razna odpadna EMBALAŽA, lese- ni ODPADKI in še in še.

To, kar sem naštel in napisal z velikimi tiskanimi črkami, ni tam kamor bi po svoji vsebini nedvomno sodijo v kontejnerjih, temveč lepo posejano po dvorišču našega drugega doma.

Cinkovi bloki

Zelenice so razorane, trava in grmičevje uničeno, drevesa v večini primerov posušena, ograje kjer so sploh bile, pa demolirane. Poraja se vprašanje: Kdo je krivec za tako klavrno sliko našega okolja? Posameznik ali mi vsi? Tudi vprašanje (če že krivca kot ponavadi ne bomo iskali) kako odpraviti takšno stanje in seveda tudi miselnost nas vseh o naši okolici ni odveč.

Mogoče s skupno očiščevalno akcijo, ki pa bi morala iz enkratne preiti v stalno? Ali pa bi razdelili celoten prostor na območja, predele na organizacijske enote in v opisu del in nalog, kakor tudi v pravilniku o delovnih ramzerjih (tam, pri kršitvah delovne discipline) definirali kdo in kdaj naj skrbi za čistočo svoje bližnje delovne okolice in seveda tudi odgovarja. Vprašanj in predlogov je nedvomno še več. Ugotovitev pa le ena. Takšno okolje kot imamo sedaj, nam resnično ni v ponos. Zadnjič je nekdo predlagal, da bi najbolj urejeno okolje nagradili. Si kar predstavljam zmagovalca. Dario za »brezmadežno dvorišče bi zmagovalno odvil, ga pospravil v omaro, papir pa na prej skrbno počiščeno dvorišče odvrgl.

Vsi tisti, ki se počutite takšnemu načinu pisanja užaljene, me lahko kaj hitro demantirate. Takrat, ko bo Cinkarna resnično naš drugi dom, šele takrat bo takšno pisanje odveč.

Amadeo DOLENC

Plan, priprava, proizvodnja, prodaja. Ponudba, dinar, devize, uspeh. Se komu sploh misel poraja, da očistiti delovno okolje NI GREH??

Dopolnjeni svet za ekonomsko in ekološko sanacijo Cinkarne

Svet za ekonomsko in ekološko sanacijo, ki je svojčas aktivno sodeloval pri reševanju te problematike v Cinkarni, se v zadnjem letu praktično ni sestel. Razlogov je več, med njimi zlasti dokaj ugodno poslovanje DO, ki je tudi na področju ekologije uspešno izvrševala svoje obveze, sprejete s programom ekonomske in ekološke sanacije. Poleg navedenega so prenehali delovati posamezni člani, ki so zamenjali delovno okolje, nekateri od njih pa so se tudi upokojili.

Iz teh razlogov smo v septembru 1984. leta zaposlili posamezne institucije, da nam posredujejo imena novih kandidatov, katere je DS DO na 8. redni seji 23. 11. 1984 leta tudi soglasno potrdil. Tako sestavljajo svet za ekonomsko in ekološko sanacijo predsednik in podpredsednik IS SO Celje, sekretar OK ZKS Celje, predstavniki republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, MGZ Celje, instituta Jožef Štefan Ljubljana, Jugobanke, Ljubljanske banke, Zlatarne, Kovinotehne, KS Aljažev hrib in SIS za varstvo zraka, KS Teharje ter predstavnik iz Cinkarne Jože Randl in Leopold Slapnik.

S strani Cinkarne je po položaju član sveta tudi predsednik KPO.

Na 23. redni seji 22. 6. 1984, je svet poleg formalnih opravil (imenovanje namestnika sveta potrditev sekretarja sveta in okvirni dnevni red za naslednjo sejo), zelo temeljito obravnaval poročilo o poslovanju Cinkarne v 1984. letu ter načrt poslovanja v 1985. letu. Ob tem se je podrobneje seznanil tudi z razmerami v KPO in Cinkarni ter z njihovim razreševanjem.

V uvodni razpravi je predsednik sveta Zvone Hudej opredelil njegovo vlogo in poudaril, da se bo svet v bodoče pogosteje sestajal, njegova osnovna delovna usmeritev pa bo reševanje oziroma urejanje ekološke problematike ter spremljanje načrtovanja dolgoročnega razvoja DO.

Na podlagi priloženega poročila in podrobnejše ocene poslovanja delovne organizacije v preteklih štirih letih, so člani sveta v razpravi postavili v ospredje predvsem problem zagotavljanja dohodka, še posebej z ozirom na določbe zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka ter ugotavljanje in razporejanje prihodka. Opozorili so na problematiko zaloga ter nujnost zagotavljanja čim večjega deleža lastnih poslovnih sredstev zaradi visoke obrestne mere pri naje-manju kreditov itd.

Načrt poslovanja za 1985. leto je bil sprejet s pripombami, da ima Cinkarna možnosti povečati dohodek kot tudi izvoz, še posebej na konvertibilno področje. Poudarjen je bil pomen in vsebina načrtovanja še posebej z vidika dobave kvalitetnih surovin in višje ravni predelave in kakovosti končnih izdelkov in močnejšega angažiranja na tržišču nabave in prodaje. O razmerah v Cinkarni in reševanju problemov je član sveta informiral predsednik sveta. Ob tem je obrazložil tendenciozno, subjektivno, pa tudi neresnično pisanje o Cinkarni s strani posameznih novinarjev.

Svet bo na naslednji seji obravnaval oceno ekološke sanacije Cinkarne, ki jo je pripravila skupina za oceno posegov v okolje SEPO pri inštitutu Jože Štefan, skupaj s strokovnimi sodelavci iz Cinkarne.

Leopold SLAPNIK

OČIŠČEVALNA AKCIJA

V tednu od 22. do 26. aprila KS Aljažev hrib organizira očiščevalno akcijo in poziva tudi Cinkarno da očisti svoje okolje znotraj in izven tovarniškega plota

O, moj prijatelj, misel je pesimistična, a sam preceni, če je točna!

»Danes se na človeka lahko nasloniš le v avtobusu!

Dejanski prispevek

Bo postal naš vsakdan?

Na osnovi poskusnega izračuna za mesec januar 1985 smo pripravili analizo vrednosti posameznih meril in na osnovi rezultatov predlagali, da za čas, dokler ne odpravimo pomanjkljivosti nekaterih meril in ne zagotovimo oz. vzpostavimo pogojev za spremljanje in izračunavanje vseh izbranih meril (npr.: merila za ugotavljanje kakovosti, itd.), da se za le-te proglasijo konstantne vrednosti, to je 1.00.

Analiza vrednosti meril v delovni organizaciji je pokazala naslednje:

- v delovni organizaciji je skupaj 300 meril
- za 70 meril ali 23 % nismo imeli vzpostavljenih pogojev za spremljanje in izračunavanje njihovih vrednosti (npr.: program dela, merila za ugotavljanje kakovosti, ekologija, itd). Upoštevana je bila vrednost 1.000.
- za 10 meril ali 3 % sodimo, da je njihova izračunana vrednost problematična. Kot primer navajamo najnižjo izračunano vrednost merila 0,057 in najvišjo vrednost 10,971. Za ta merila je potrebno proučiti vzroke ter jih po možnosti odpraviti, merilo nadomestiti z novim merilom ali pa njihovo vrednost, proglasiti za konstantno, to je 1.000.

Napravili smo tudi analizo povprečno izračunanih dejanskih prispevkov na merilnih mestih. Ob upoštevanju že omenjenih problematičnih meril in meril, katerih vrednost je bila 1.000, je povprečni dejanski prispevek na ravni DO za mesec januar znašal 1,045.

Predvidene pa so tudi spremembe oziroma dopolnitve vseh samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo posredno ali neposredno sistem delitve osebnih dohodkov. Osnutek gradiva predlaganih sprememb bo posredovan DS TOZD-ov in DSSS v začetku meseca maja 1985. Ti bodo s sklepom dali v javno razpravo osnutek gradiva, delavci pa bodo sprejemali predlagane spremembe oziroma dopolnitve samoupravnih aktov na referendumu predvidoma meseca junija 1985.

J.H.

Pod LUPO ocenitve smo vsi Izmerjen bo naš prispevek dejanski, a če ne poznaš tistega, ki za lupo stoji, nepomemben si kot sneg lanski.

DIPLOMIRALA JE:

Na I. stopnji Visoke ekonomske komercialne šole v Mariboru je dne 25. 1. 1985 iz smeri poslovne informatike diplomirala **Karmen Teršek**. S tem si je pridobila naziv - ekonomist. **Čestitamo!**

NOVO

Krožki za izboljšanje proizvodnje

Na pobudo gospodarske zbornice Slovenije smo pri nas, nekako pred tremi, štirimi leti začeli uvajati krožke za izboljšanje proizvodnje. Strojno-pospeševalno delo je prevzel zavod SR Slovenije za produktivnost dela, ki se na tem področju še danes uveljavlja kot vodilna delovna sila.

Krožki za izboljšanje proizvodnje so delovna metoda, ki omogoča delavcem usposabljanje za boljše upravljanje delovnih procesov. Kot prostovoljno obliko dela jih je možno uvajati v vsako delovno področje in niso omejeni samo na neposredno proizvodnjo. Z uvajanjem krož-

kov delavca spodbujamo, da se s svojimi zmožnostmi ustvarjalno vključuje v najrazličnejša področja združenega dela.

Bistvo krožka je skupno reševanje problemov, ki so neposredno vezani na upravljanje tistega dela proizvajalnega procesa, v katerem delavec dela in ga

dobro pozna.

Povezan v skupino delavcev, ki opravljajo podobna dela in imajo podobne ali enake interese, je delavec motiviran za aktivno in neposredno sodelovanje pri oblikovanju in upravljanju delovnega procesa. Krožek za izboljšanje proizvodnje je skupina 5 do 12 delavcev. Tolikšno število delavcev v skupini predstavlja tisto velikost skupine, v kateri lahko vsi udeleženci aktivno sodelujejo. Če je članov več, je razprava ovirana. Če pa je članov manj, to omejuje vsestranost analize in bistveno ovira delo skupine ob vsaki odsotnosti.

Krožek izbere svojega vodjo. To je eden od delavcev v krožku, ki se je pripravil usposobiti za vodenje dela krožka.

Krožek se sestaja v rednih časovnih intervalih. Sestanki niso daljši kot eno uro, za čas sestanka se člani krožka sami dogovorijo. Čas med dvema sestankoma porabijo člani za pripravljanje podatkov v zvezi s problemom, ki ga obravnavajo.

S pomočjo tehnik, ki so se jih v krožku naučili, ugotovijo probleme, jih opredelijo in analizirajo. Rezultat njihovega dela v krožku je predlog rešitve, ki ga na primeren način posredujejo vodstvu oz. ustreznim strokovnim službam v OZD. Če pa je le mogoče, predlagano rešitev realizirajo sami.

Krožek se sam odloča o tem, katere probleme bo obravnaval. Po dosedanjih izkušnjah pa so se krožki lotevali problemov, katerih rešitve pomenijo:

Izboljšanje proizvodov - to so rešitve, ki dajejo boljše kakovost proizvodov, pomenijo izboljšano konstrukcijo izdelkov, njihovo lažje vzdrževanje in

uporabo, primernejšo embalažo itd.

Izboljšanje proizvodnje - sem spadajo rešitve, ki zmanjšujejo stroške proizvodnje, zmanjšujejo ali odstranjujejo zastoje, povečujejo proizvodnjo izdelkov, izboljšujejo varnost pri delu in delovne pogoje, itd.

Izboljšanje poslovanja - to so rešitve, ki pomenijo boljšo organizacijo dela, kvalitetnejše upravljanje, boljše informiranje in povečanje delovne zavesti, discipliniranost, odgovornost itd.

Krožki niso oblika dela, ki je primerna samo za neposredne proizvajalce, ampak jih je smiselno in v prilagojeni obliki mogoče uvajati pri vseh vrstah dela v OZD (vzdrževanje, konstrukcija, razvoj, tehnologija, administracija, nabava itd).

Za sistematično delo v krožkih se morajo pospeševalci, vodje in člani krožkov izobraziti. Spoznati morajo cilje, način delovanja in potrebne tehnike dela.

Delo v krožku zadovoljuje vrsto socialnih potreb in interesov posameznika. Dovolj jasno in razumljivo informiranje delavcev o namenu te delovne metode, o načinu in možnostih dela v krožkih, vzbudi močno zanimanje zanje.

Na Japonskem imajo krožke že več kot dvajset let in so obrodili vidne sadove, v Sloveniji pa so še danes v poskusni fazi. Vendar pa je proučevanje 40. naših krožkov pokazalo številne podobnosti z japonskimi razmerami, ki vlivajo upanje, da bi se ta oblika izboljševanja proizvodnje in kakovosti lahko veliko bolje uveljavila tudi pri nas. Ali tudi vi mislite tako?

D. BOŽIČ

Delo na področju SLO in DS

Preveč delamo kampanjsko

V januarski številki »Cinkarja« smo se v rubriki »Lotili smo se problematike« obravnavali delo komitejev za SLO in DS. Glede na to, da je bil v februarju, točneje 28. februarja, opravljen ponovni strokovni nadzor obrambnega in varnostnega načrtovanja in da smo v prej omenjenem članku podajali svoja mnenja, je prav, da delavce Cinkarne obvestimo še o mnenju strokovnih sodelavcev občinskega sekretariata za LO.

Poglavitna ugotovitev izvajalcev strokovnega nadzora je ta, da se je kvaliteta obrambnega in varnostnega načrtovanja precej izboljšala. S takšnim načinom dela je potrebno nadaljevati ter v celoti odpraviti pomanjkljivosti, ugotovljene ob strokovnem nadzoru. Poseben poudarek pa je potrebno dati izdelavi kvali-

tetnih obrambno-varnostnih načrtov v TOZD in DSSS.

Dejstvo je, da smo pri problematiki obrambno-varnostnega načrtovanja precej napredovali, vendar pa so ti premiki še vse preprogosto rezultat dela posameznikov in ne timskega dela. Trditve, da se je s to problematiko potrebno ukvarjati perma-

mentno, je prisotna na vseh forumih. To zagovarjajo tudi poslovodne strukture - vodje obrambnih priprav, vendar pa se tega dela še vse prevečkrat lotevamo kampanjsko, kadar pa teh kampanj ni, to delo opravljajo za to določeni organi in službe. Takšen način dela pa nikakor ni v duhu koncepta, ki si ga je naša socialistična samoupravna skupnost zastavila, ko se je odločila, da bomo gradili integralno samoupravljanje.

Analiza vprašalnika

O funkcijah, sestankovanju in samoupravnih aktih

V februarju smo člani uredniškega odbora izdelali vprašalnik o funkcijah, sestankovanju in samoupravnih aktih. S tem vprašalnikom smo imeli namen dobiti javno mnenje naših delavcev o tem, kaj mislijo o samoupravljanju, kaj se jim zdi prav in kaj narobe. Želeli smo zvedeti, koliko so resnično vključeni v delegatski sistem in kako se znajdejo v poplavi gradiva. Razposlano je bilo okrog 200 vprašalnikov v vsa delovna okolja po tozdih in obratih. Vrnjenih je bila komaj četrtina, to je 50 vprašalnikov. Kljub majhnemu številu sodelujočih pa je anketa vendarle pokazala dejansko stanje na tem področju.

Večina anketirancev (68%) je imela kakšno funkcijo v samoupravnih organih ali družbenopolitičnih organizacijah. Večina jih je sprejela funkcijo zato, ker je menila, da je to dolžnost do samoupravnega sistema socialistične družbe. Že na drugem mestu so bili tisti, ki so odgovorili, da sprejemajo funkcijo zato, ker so pač predlagani, izvoljeni so pač formalno. To kaže na pojav, da se že vsak drugi delavec brani biti delegat. Ko analiziramo vzroke neaktivnosti spoznamo, da so temu krivi slabo pripravljene sestanki in neizvrševanje sklepov. Te trditve lahko podkrepimo z analizo omenjenega vprašalnika, kjer se je 68% anketiranih izreklo, da na sestankih niso dovolj obveščeni, da ne dobijo gradiva, da pred sejo ne morejo dobiti mnenja v svojih okoljih. Že dejstvo, da delavci jemljejo funkcijo kot da je breme dokazuje, da bomo ob naslednjih volitvah junija imeli dosti težav pri kandidaturi.

Večini anketirancev (68%) se zdi, da je sestankov preveč. Pogrešajo kratke in jedrnathe sestanke, kjer bi se dogovarjali o problemih delavcev in delu znotraj delovne organizacije, na katerih bi upoštevali njihova mnenja, kjer bi delegati aktivneje sodelovali in bi se sklepi uresničevali.

Še večje nezadovoljstvo je pri delegatih v SIS in ZZD, kjer bi morali biti najbolj zainteresirani, saj gre za naše skupne dru-

Kampanjščina je torej po mojem mnenju koncept »samoupravljanja«, ki je izrazito razslojen, po katerem delavec, delavka dela, kmet kmetuje, mladinec dela ali se izobražuje, birokrat pa vse skupaj usmerja s pomočjo ostalih, dovolj močnih in dovolj avtoritornih podsistemov.

Kampanjščino torej želimo preseči in če želimo tudi hočemo, če pa hočemo, tudi bomo.

Z. J.

žbene interese. Očitno je, da delegati niso zadovoljni z delovanjem delegatskega sistema in v večini menijo, da bi se število delegatov v delovni organizaciji moralo zmanjšati. 38% anketiranih se zavzema za spremembo delegatskega sistema na občinski, republiški in državni ravni, 28% pa jih je bilo za ukinitve tega sistema. Realno gledano je težava v delegatskem sistemu res organizacijskega značaja, ki bi bil z manjšim številom delegacij lahko mnogo bolj učinkovit. O tem pravkar teče razprava tudi v republiških in državnih sindikatih. Zato upamo, da bodo prihodnje volitve v delegacije prinesle pozitivne rešitve, ki bodo v pomoč združenemu delu.

Spraševali smo tudi po bralnosti naših samoupravnih aktov. Čeravno je bil vprašalnik posredovan v času, ko smo ugotavljali, da naši samoupravni akti niso najbolj dobri ter da jih je potrebno izpopolniti, je večina anketiranih (64%) odgovorila, da prebere samoupravne akte, zato da so informirani, da lažje odločajo in boljše delajo. Tisti, ki jih ne berejo pa so odgovorili, da jih ne razumejo, da jih ne dobijo ali so preobširni.

Dejavnost iz področja samoupravljanja in družbenopolitičnega dela je vsekakor najpomembnejša za naš socialistični samoupravni razvoj. Zato je prav, da se zavedamo, da lahko z odločanjem v teh organih pripomoremo k boljšemu delu, izboljšanju

medsebojnih odnosov, da se med sabo obveščamo, organiziramo in usklajujemo različne interese in podobno. Vsekakor pa pridemo vedno do spoznanja, da se moramo približati uresničitvi treh temeljnih zahtev samoupravnega odločanja: vsaka odločitev na organu mora biti skupen interes delegatov, odločanje mora biti učinkovito kot proces odločanja, in končno da je tudi omogočeno učinkovito delovanje.

Naj zaključim komentar s še vedno prisotno resnico, ki je zapisana v knjigi Sodobni sociološki problemi samoupravljanja v podjetjih: »Dejstvo je, da večina proizvajalcev nima možnosti, da bi uresničila prevladujoč vpliv na odločanje tako zaradi nezadostne strokovne, izobrazbene in kulturne ravni kot tudi zaradi odsotnosti materialne varnosti, zlasti glede na stalno zaposlitev«.

Mira GORENŠEK

Slinasta BASEN

Zmagati v teku, kjer si že vnaprej obsojen gledati sotekmovalcu v hrbet, je popolna iluzija! Ne vedno!

Nekoč so polži, globoko prepričani v svoje »dirkalne« sposobnosti, napovedali tekmo zajcem. Zajci in polži so bili namreč zaposleni v isti delovni organizaciji, kjer je bil tempo vsakdanjega dogajanja napet do popolnosti. Le tisti s pismenim potrdilom, da so resnično najhitrejši so lahko zasedli boljše položaje. Marsikdo se bo vprašal, kako je sploh mogoče, da so polži, znani po svoji počasnosti sploh prišli na misel napovedati tekmo zajcem, znanim po svoji hitrosti. Odgovor je za vsakogar, ki vso stvar pozna, nadvse enostaven.

Važnejše od hitrosti same je bilo pismeno potrdilo o hitrosti. Napočil je dan tekmovanja. Zajci, upravičeno prepričani v svoje tekmovalne sposobnosti, so si celo nadeli sprinterice in natakli štartne številke. Polži pa so v vsej svoji ponižni, slinasti pojavi takoj po znaku za pričetek tekme počasi odslinili cilj nasproti. Pravzaprav niti niso startali, ampak so odrseli proti tribuni za zmagovalce. Ko so zajci pridrveli z visoko dvignjenimi ušesi zmagovalno do cilja, so onemeli. Vsi polžji tekmovalci so že imeli medalje, kakršne pripadajo zmagovalcem. Naj so zajci še tako protestirali, vse je bilo zaman. Glavni sodnik, in obenem tudi predsednik komisije za pritožbe, je še samo formal-

no razglasil zmagovalce in zajce pozrl...

Nauk: Tudi, če si prvi še nisi zmagovalce, če se ne znaš prisliniti.

Amadeo DOLENC

CINKARNA CELJE TOZD TRANSPORT IN SKLADIŠČA

Na osnovi sklepa DS tozda
RAZPISUJE

LICITACIJO

1. Traktorske prikolice, tip TP-5
izključna cena je 20.000,00 din

2. Traktorske prikolice, tip TP-1
izključna cena je 30.000,00 din

3. Zastave 850, tip 850 AT
izključna cena je 60.000,00 din

Licitacija bo potekala 15. maja 1985 ob 10.00 uri v prostorih TOZD Transport in skladišča. Ogled je možen eno uro pred licitacijo.

Posebna prošnja

Od društva inženirjev in tehnikov smo dobili prošnjo, da objavimo reklamni oglas tovarne arom in eteričnih olj iz Celja, ker je ta DO društvu priskočila na pomoč pri finančnih sredstvih, ki jih zbirajo za strokovno ekskurzijo. Čeprav ni v naši navadi, da bi objavljali reklamne oglase drugih delovnih organizacij, tokrat delamo izjemo. Če bo kaj koristilo iz te ekskurzije, smo veseli, da jim tudi mi lahko pomagamo.

etol TOVARNA AROM IN ETERIČNIH OLJ

63001 CELJE
JUGOSLAVIJA

Ipavčeva ulica 18

Poštni predal 51

Telefon: (063) 34-918, 34-811, 34-848

Telex: 33548 YU ETOL

Žiro račun: 50700-601-10168

ETOL - IFF

Proizvajala in nudi

Arome, paste, sadne koncentrate za brezalkoholne in alkoholne pijače, sirupe, za konditorske proizvode, jogurte, sladolede, pudinge in tobak

Arome za živinska krmila

Barve za živilsko industrijo

Začimbene ekstrakte in mešanice za mesno in konzervno industrijo, gotova jedila, juhe, aromatiziranje kisa

Eterična olja, destilate in ekstrakte aromatskih rastlin in sadja

Parfemske kompozicije za detergente ter milno in kozmetično industrijo

Koliko regresa

Plan sklada skupne porabe za leto 1985 redni del

Opis	Poraba 1984	Plan 1985	Indeks
Saldo		1.608.965,05	
Izločeno po ZR		132.752.589,00	
Skupaj:		134.361.554,05	

Po pravilniku o delitvi OD

regresi s prispevki	14.950.694,50	28.500.000,00	191
jubilne nagrade s prisp.	2.874.915,00	4.900.000,00	170
odpravnine s prispevki	3.196.936,50	4.400.000,00	138
	21.022.546,00	37.800.000,00	

Za potrebe družbenega standarda

preventivno zdravljenje	469.569,00	900.000,00	192
preventivni pregledi	176.032,00	250.000,00	142
krvodajalci	37.400,00	130.000,00	348
letovanje na predlog OOS	37.600,00	150.000,00	399
otročka kolonija	66.875,00	150.000,00	224
športna rekreacija	999.088,00	2.135.200,00	214
	1.786.564,00	3.715.200,00	

Ostalo, ki bremeni SSP

gasilci	6.005,00	100.000,00	1665
DPO	151.647,00	150.000,00	99
dotacije zunanjim korist.	323.800,00	500.000,00	154
zavarovalne premije	540.945,00	550.000,00	102
	1.022.397,00	1.300.000,00	

Objekti in oprema SSP

jedilnica	715.416,10	4.000.000,00	559
samski dom	3.020.775,75	-	
vzdr. poč. kap.	979.251,60	4.000.000,00	408
(LD in poč. prikol.)	8.373.355,00	16.166.971,00	193
nakup poč. kapacitet	13.088.798,00	24.166.971,00	

Izobraževanje

	-	3.000.000,00	
--	---	--------------	--

Ostala izplačila

obveznosti po sam. spor. -	18.766.141,50	28.329.383,00	151
razna izplačila	905.675,90	500.000,00	55
topli obrok	9.954.194,50	23.500.000,00	236
solidarnostne pomoči	234.000,00	550.000,00	235
izletni, pogostitve	-	-	
sam. org. ipd. pokr.	-	1.500.000,00	
posojilo na stanovanjski del SSP	-	10.000.000,00	
	29.860.011,90	64.379.383,00	
Skupaj poraba	66.780.357,35	134.361.554,00	201

Plan sklada skupne porabe za leto 1985 Stanovanjski del

Opis	Poraba 1984	Plan 1985	Indeks
PRILIVI			
saldo		743.477,05	
stanov. prisp. od OD	30.677.860,00	52.000.000,00	168
vračila dolg. posojil	2.308.323,30	3.000.000,00	130
vračila od sof. drugih OZD	659.752,90	600.000,00	91
sofinansiranje drugih OZD	2.982.734,00	7.000.000,00	234
participacija za stanovanja	2.088.999,00	4.000.000,00	191
kredit pri LB	17.360.000,00	47.256.600,00	272
izločeno po ZR	23.300.000,00	45.657.586,50	196
posojilo iz rednega dela SSP	-	10.000.000,00	
	79.377.669,20	170.257.463,55	202

CRPANJE

pogodbene obveznosti	1.358.868,50	1.900.000,00	139
anuitetne obveznosti	8.220.724,50	10.070.000,00	122
indiv. stanov. izgradnja	17.207.254,75	25.000.000,00	145
vračilo participacije	591.038,50	500.000,00	84
nakup družbenih stanovanj	34.917.520,45	120.787.463,55	346
pogodbene obvez. sofinans.	1.637.686,50	7.000.000,00	427
nakup rabljenih stanovanj	1.900.000,00	5.000.000,00	263
kredit pri LB za stanov.	17.360.000,00	-	
	83.193.043,20	170.257.463,55	204

Po pravilniku o delitvi OD

Regresi s prispevki

Neto izplačilo posamezniku 10.000,00 din.
Dodatno se regresira letovanje v najetih počitniških kapacitetah preko DO ob morju in v našem počitniškem domu v Logarski dolini. Regres se priznava samo delavcu, ki združuje delo v DO in po njih zavarovanjem svojem.
Lestvica za izračun dodatnega regresa je naslednja:

dohodek na druž. člana	višina regresa
do 13.800,00 din	60 %
od 13.800,00 din do 15.525,00 din	55 %
od 15.525,00 din do 17.250,00 din	50 %
od 17.250,00 din do 18.975,00 din	45 %
od 18.975,00 din do 20.700,00 din	40 %
od 20.700,00 din do 22.425,00 din	35 %
od 22.425,00 din do 24.150,00 din	30 %
od 24.150,00 din dalje	25 %

Krvodajalci

Do brezplačnega letovanja v lastnem počitniškem domu in v najetih kapacitetah ob morju so upravičeni krvodajalci, ki so darovali kri vsaj 15 krat ob izpolnjenem številu in ob vsakem zaključnem 5 kratnem nadaljnjem darovanju krvi.

Brezplačno na predlog sindikata

Brezplačno na predlog sindikata lahko letuje vsakega TOZD en delavec. OOS TOZD in BSSS predlaga po posebnih kriterijih najbolj zaslužnega, prizadevnega, socialno ogroženega delavca.

Otroška kolonija

Z njo omogočamo letovanje tistim otrokom, ki s starši ne morejo letovati ob morju in so socialno ali zdravstveno šibki. Lastna udeležba se izračuna po lestvici za organizirano letovanje - preračunano za 10 dni.

Športno rekreativna dejavnost

Sredstva so namenjena za prijavnino in organizacijo športnih tekmovanj po posameznih sekcijah - 17 sekcij, najemnino telovadnice, uporabo igrišč na OŠ itd.

Ostalo, kar bremeni sklad skupne porabe

Gasilci

za potrebe industrijsko gas. društvo Cinkarne Celje

Družbeno politične organizacije

Aktiv žena, mladinske delovne akcije, ZB, klub zdravljenih alkoholikov, ipd., na osnovi programa dela.

Dotacije zunanjim koristnikom

Tu so mišljene pomoči iz dotacije za zadovoljevanje skupnih potreb društev, šol, socialnih ustanov, humanitarnih organizacij ipd.

Zavarovalne premije

Obvezno kolektivno zavarovanje članov kolektiva.

Objekti in oprema sklada skupne porabe

Med objekte in opremo skupne porabe se vodijo objekti, ki so namenjeni zadovoljevanju potreb stanovanja, prehrane, počitka, rekreacije ipd. To so: razdeljevalnice toplega obroka, dom v Logarski dolini in počitniške prikolicice. Iz teh sredstev se krijejo vsi stroški vzdrževanja objektov, nabave osnovnih sredstev in drobnega inventarja.

Razdeljevalnica toplega obroka

adaptacija razdeljevalnice v metalurgiji

Nabava:

pomivalni stroj, blagajna, ekspreso aparat, nabava jedilnega pribora

Letovanje v camp prikolicah in apartmajih se prav tako dodatno regresira. Lastna udeležba je naslednja:

dohodek na družinskega člana	prikolica	Višina najemnine za 10 dni apartma
do 13.800,00 din	2.500,00	4.500,00 din
od 13.800,00 din do 15.525,00 din	2.800,00	5.000,00 din
od 15.525,00 din do 17.250,00 din	3.100,00	5.500,00 din
od 17.250,00 din do 18.975,00 din	3.400,00	6.000,00 din
od 18.975,00 din do 20.700,00 din	3.700,00	6.500,00 din
od 20.700,00 din do 22.425,00 din	4.000,00	7.000,00 din
od 22.425,00 din do 24.150,00 din	4.300,00	7.500,00 din
od 24.150,00 din dalje	4.600,00	8.000,00 din

Jubilne nagrade - netto

10 let skupne delovne dobe	16.657,00 din
20 let skupne delovne dobe	22.209,00 din
30 let skupne delovne dobe	27.762,00 din

Osnova za izračun jubilejnih nagrad po pravilniku o delitvi OD je NOD. Predlagamo, da se v pravilniku popravi osnova in se do spremembe uporablja lanskoletna republiško povprečje v gospodarstvu (27.762,00 din) in se ta tudi predlaga kot nova osnova.

Odpravnine - netto

za delavce nad 30 let delovne dobe	83.286,00 din
za delavce nad 20 do 30 let delovne dobe	69.405,00 din
za delavce pod 20 let delovne dobe	55.524,00 din

Za potrebe družbenega standarda

Preventivno zdravljenje

Delavcem, potrebnim zdravljenja, omogočamo preventivno zdravljenje v zdraviliščih, ob morju in v Logarski dolini. Za te usluge se lahko prijavi vsak, glede na mnenje zdravnika. V slučaju prevelikega števila prijavljenih, se končna razdelitev naredi v sodelovanju z zdravnikom obratne ambulante. Možnost zdravljenja je vsaki dve leti.

Lastna udeležba delavcev se izračuna po naslednji lestvici:

dohodek na druž. člana	višina regresa
do 13.800,00 din	85 %
od 13.800,00 din do 15.525,00 din	80 %
od 15.525,00 din do 17.250,00 din	75 %
od 17.250,00 din do 18.975,00 din	70 %
od 18.975,00 din do 20.700,00 din	65 %
od 20.700,00 din dalje	60 %

Preventivni pregledi

3-dnevne preventivne preglede organiziramo v Radencih in Rogški Štadini. Namen je pravočasno odkrivanje bolezni in pravočasno zdravljenje. Lastna udeležba se računa po lestvici za preventivno zdravljenje.

Počitniški dom v Logarski dolini

adaptacija doma

Nabava:

štedilnik, hladilnik, zarzovalna omara

Camp prikolice

Nabava:

9 hladilnikov, 5 predprostorov, manjkajoči drobni inventar, nabava rezervnih delov

Nakup počitniških kapacitet

Tudi v letošnjem letu nameravamo kupiti garsonjere ob morju, konkretnih pogodb še nimamo.

- odkup funkcionalnega zemljišča v Logarski dolini.

Izobraževanje

Plačilo šolnin za študij ob delu.

Ostala izplačilaObveznosti po samoupravnih sporazumih

Iz teh sredstev financiramo SIS za preskrbo občine Celje, novoletno praznovanje otrok, financiranje KS, financiranje objektov posebnega družbenega pomena, INDOK center Celje itd.

Razna izplačila

Iz teh sredstev se krijejo stroški oz. nepredvideni izdatki, ki se pojavijo tekom leta.

Topli obrok

Od tu se krijejo denarna izplačila delavcem, na predlog zdravnika in vsi stroški, ki nastanejo v zvezi s poslovanjem družbene prehrane.

Izleti, pogostitve sam. organov ipd.

tu je mišljen predvsem izlet upokojencev.

- pokroviteljstva Cinkarne nad raznimi prireditvami (teden domačega filma, društva ekonomistov ipd.)

Posojilo na stanovanjski del SSP

V letošnjem letu je bilo izločenih premalo sredstev na stanovanjski del. To posojilo oz. prenos se izvrši z rokom vračila po ZR za leto 1985.

Sklad skupne porabe - stanovanjski del

V letošnjem letu bo vseljivih še 25 novih stanovanj. Za leto 1986 se bomo prijaviili na natečaj za nakup vsaj 15 stanovanj.

Za individualno stanovanjsko izgradnjo smo namenili 25.000.000,00 din. Za vse prosilce, ki letos prosijo prvič predlagamo naslednjo lestvico za izračun limita:

Povpr. OD na druž. člana	novogradnje	rekonstruk.	adaptacije
do 8.329,00	1.080.000,00	780.000,00	540.000,00
od 8.329,00 - 11.105,00	1.020.000,00	720.000,00	480.000,00
od 11.105,00 - 13.881,00	960.000,00	660.000,00	420.000,00
od 13.881,00 - 16.657,00	900.000,00	600.000,00	360.000,00
od 16.657,00 - 19.433,00	840.000,00	540.000,00	300.000,00
od 19.433,00 - 22.210,00	780.000,00	480.000,00	240.000,00
od 22.210,00 - 24.986,00	720.000,00	420.000,00	180.000,00
od 24.986,00 - 27.762,00	660.000,00	360.000,00	120.000,00
nad 27.762,00	600.000,00	300.000,00	60.000,00

Zakaj izobraževanje v skladu skupne porabe

Novi zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, ki velja od 1. januarja 1985 dalje je zaostriil pogoje, pod katerimi se lahko financira izobraževanje. Izdatki za te namene se lahko financirajo iz poslovnih stroškov, dohodka in iz skupne porabe.

Poslovne stroške lahko bremenijo samo tisti stroški izobraževanja, s katerimi se ne pridobi šolska izobrazba. To so razne specializacije delavcev, praktično delo delavcev, napoteni v druge OZD za opravljanje strokovnih izpitov in za strokovne tečaje, če so potrebni za opravljanje določenih del v tozid in tisti del izdatkov za prekvalifikacijo delavcev, ki se ne more pokrivati iz sredstev rezerv. Posamezne vrste izdatkov za izobraževanje iz poslovnih stroškov se morajo opredeliti v posebnem samoupravnem

aktu.

Izdatki za štipendije in združevanje sredstev za štipendije se lahko pokrivajo še nadalje iz dohodka.

Vsi izdatki za izobraževanje ob delu, s katerim se pridobi šolska izobrazba ne glede na to ali je to usmerjeno izobraževanje ali šolanje na višji ali visoki šoli ter pridobitev naslova mag. ali dr., pa bremenijo sredstva skupne porabe.

Povsod tam, kjer je bilo pred sprejetjem zakona načrtano drugače, bo potrebno takoj korigirati plane in sprejeti ukrepe za pravilno izvajanje programov dela iz naslova izobraževanja. Če bo naš interes imeti bolj usposobljen kader, bomo morali ob obravnavi plana porabe sredstev skupne porabe za leto 1985 dodeliti nekaj sredstev tudi za te namene.

Kje bomo letovali

Na razpolago imamo naslednje zmožljivosti:

Kraj	Štev. sob	Štev. lež.	Štev. noč.	cena penz.	hrana
Crikvenica	9	27	62	1.800,00	dom REK EK Zagorje
Rab Padova	5	14	72	1.600,00	prenoč. privat restavr. III Padova
Logarska dolina	10	20	-		prenoč. 100,00 oz. 300,00 din

Pogoji regresiranja

Do dodatnega regresa bodo upravičeni vsi tisti delavci in po njih zavarovani svojci, ki bodo uporabljali s strani Cinkarne najete počitniške zmožljivosti in dom v Logarski dolini. Vse razpoložljive zmožljivosti smo razdelili na tozde, glede na število zaposlenih, kakor v lanskem letu.

Razdelitev je naslednja:CRIKVENICA

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	TIO 2	DSSS
avgust	Vzdrževanje	Kemija C.	Vzdrževanje
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Kemija C.	Metalurg.	Metal.
avgust	DSSS	Energetika	Vzdrževanje
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	/	Vzdrževanje	TIO 2
avgust	Veflon	DSSS	DSSS
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	/	/	Kemija C.
avgust	TIO 2	Metalurgija	Kemija C.
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Metalurgija	Grafika	Vzdrževanje
avgust	Transport	DSSS	Grafika
2 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Grafika	DSSS	Transport
avgust	Vzdrževanje	TIO 2	DSSS
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	Metalurgija	DSSS
avgust	DSSS	Transport	DSSS
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Kemija M.	Vzdrževanje	Grafika
avgust	Metalurgija	Vzdrževanje	Metalurgija

RAB - BANJOL

3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	DSSS	DSSS	Metalurgija
avgust	Metalurgija	DSSS	DSSS
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Vzdrževanje	Grafika	Veflon
avgust	Kemija C.	Grafika	Kemija M.
3 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	TIO 2	Vzdrževanje	Transport
avgust	Vzdrževanje	Vzdrževanje	TIO 2
4 posteljna	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Julij	Transport	Kemija C.	DSSS
avgust	DSSS	Metalurgija	Vzdrževanje

DOPUSTNIŠKA

Zime zdaj smo se rešili, pomlad zelena je prišla, a s pomladjo sonce vroče bo sijalo in nas popeljalo v dopustniške dni.

Zdaj prišel je čas dopustov, ki vsak si ga najbolj želi, saj prihaja tisti čas, ko vsak dodobra se sprosti.

Cinkarniški zrak vse težji postaja, mnogokateri se že duši, komaj čaka, da Cinkarno zapusti in na morje ali v planine odhiti.

Na Rabu imamo najete zmogljivosti tudi v času od 20. 6. do 1. 7. 1985. Teh nismo delili po tozdih, ker se za ta termin odločajo predvsem delavci brez šoloobveznih otrok.

V primeru nezasedenih ležišč ene tozd, bodo lahko le-te uporabljali delavci druge tozd, po končanem vpisu. Prednost pri vpisovanju imajo tisti delavci, ki najetih zmogljivosti niso izbrali v lanskem letu.

Prijave

Prijave bo zbirala služba družbenega standarda po naslednjem razporedu in razdelitvi dekad:

v ponedeljek, 6. maja 1985

DSSS	od 7.00 do 9.00 ure
Metalurgija	od 9.00 do 11.00 ure
Vzdrževanje	od 11.00 do 13.00 ure
TiO ²	od 13.00 do 14.00 ure

v torek, 7. maja 1985

Kemija C. in Mozirje	od 7.00 do 9.00 ure
Grafika in Energetika	od 9.00 do 11.00 ure
Veflon in Transport	od 11.00 do 13.00 ure

Letos smo se odločili za obročno odplačevanje za najete kapacitete. Vsak prijavitelj bo moral pri vpisu vplačati akontacijo 2.500,00 din po ležišču, prvi obrok se plača pred odhodom, naslednji obrok bo odtegnjen pri osebnem dohodku po koriščenem dopustu. Prosimo upoštevajte razpored prijav.

Brezplačno letovanje krvodajalcev

Do brezplačnega letovanja v lastnem počitniškem domu in v najetih počitniških zmogljivostih ob morju so upravičeni krvodajalci, ki so darovali kri vsaj 15 krat ob izpolnjenem številu in ob vsakem zaključnem 5 kratnem nadaljnjem darovanju krvi. V primeru, da je krvodajalec predlagan za preventivno zdravljenje, se mu priznava 100% povprečna višina regresa oskrbnega dne ob morju, za razliko do višine oskrbnega dne v zdravilišču pa je upravičen do regresa po regresni lestvici za preventivno zdravljenje.

Na predlog sindikata

Do brezplačnega letnega oddiha v najetih ali lastnih počitniških kapacitetah za 10 dni so upravičeni delavci, ki so v DO najmanj 15 let, da vestno opravljajo svoje delo. Prednost imajo delavci s slabšim socialnim in zdravstvenim stanjem, ter delavci, ki še niso koristili te oblike letovanja. Predlog pripravi OOS v sodelovanju z odgovornimi v TOZD in DSSS.

Otroška kolonija

Kakor vsako leto bomo tudi letos omogočili otrokom, katerih starši ne uporabljajo počitniških zmogljivosti preko delovne organizacije, letovanje v Baški. Žal nam doslej še niso posredovali cene za letovanje.

Sredstva za organizirano otroško kolonijo se odobravajo za največ 10 dni. Razliko do polne cene stroškov otroške kolonije plačajo starši.

PRIKOLICE - GARSONJERE

1. Dekade za kamp prikolice in garsonjere so razdeljene po TOZD-ih in DSSS glede na število zaposlenih. Razdelitev je naslednja:

Kdor ima milijonov deset ta se bo šel na morje gret, s sabo vzame kremo Delial, da postal bo bolj rjav.

A tisti, ki ima milijone tri brž v planine odhiti, svežega zraka se naužije in kar v spalni vreči prenoči.

Za konec vam želimo, prijetne dopustniške dni, naj si vsak nabere moči, obilo po dopustu pa vesel na delo odhiti.

Ana

Prikolice

STELLA MARIS

1.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Metalurgija
Julij	Grafika	Metalurgija	TiO 2
Avgust	Energetika	TiO 2	Metalurgija
September	Grafika		

2.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	Kemija C.	DSSS	Kemija C.
Avgust	DSSS	DSSS	DSSS
September	TiO 2		

3.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Vzdrževanje
Julij	Vzdrževanje	Veflon	Vzdrževanje
Avgust	Transport	Vzdrževanje	Vzdrževanje
September	Vzdrževanje		

MEDULIN

4.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Grafika
Julij	Vzdrževanje	Grafika	Vzdrževanje
Avgust	Kemija C.	Transport	Metalurgija
September	Transport		

5.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Metalurgija
Julij	DSSS	DSSS	DSSS
Avgust	DSSS	Kemija C.	DSSS
September	DSSS		

6.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Vzdrževanje
Julij	Transport	TiO 2	Vzdrževanje
Avgust	Metalurgija	Vzdrževanje	Veflon
September	TiO 2		

MEDVEJA

8.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	DSSS	DSSS	DSSS
Avgust	TiO 2	Grafika	Kemija C.
September	DSSS		

9.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Vzdrževanje
Julij	DSSS	Metalurgija	Vzdrževanje
Avgust	Metalurgija	Metalurgija	Grafika
September	Metalurgija		

10.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Transport
Julij	Vzdrževanje	Kemija M.	Energetika
Avgust	Vzdrževanje	TiO 2	Transport
September	Kemija C.		

PADOVA III BANJOL RAB

11.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Kemija C.
Julij	Metalurgija	Kemija C.	Metalurgija
Avgust	Grafika	Metalurgija	TiO 2
September	Metalurgija		

12.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			DSSS
Julij	DSSS	DSSS	Vzdrževanje
Avgust	Veflon	DSSS	DSSS
September	DSSS		

14.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Junij			Grafika
Julij	TiO 2	Vzdrževanje	Transport
Avgust	DSSS	Vzdrževanje	Vzdrževanje
September	Vzdrževanje		

Garsonjere

MIHOLJAŠČICA CRES

1.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Juni			TIO 2
Juli	Grafika	DSSS	Vzdrževanje
Avgust	DSSS	Vzdrževanje	DSSS
September	Vzdrževanje		

2.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Juni			Metalurgija
Juli	TIO 2	Kemija C.	Metalurgija
Avgust	Transport	Metalurgija	Veflon
September	DSSS		

MAREDA NOVIGRAD

1.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Juni			Kemija M.
Juli	Metalurgija	Vzdrževanje	Fr. zdr.
Avgust	DSSS	Kemija C.	Grafika
September	Metalurgija		

2.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Juni			Vzdrževanje
Juli	Fr. zdr.	Transport	TIO 2
Avgust	Energetika	DSSS	Vzdrževanje
September	DSSS		

Prikolice na novem prostoru

SELCE

15.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Juni			DSSS
Juli	Metalurgija	DSSS	DSSS
Avgust	Vzdrževanje	DSSS	Kemija C.
September	Vzdrževanje		

16.	1 - 11	11 - 21	21 - 1
Juni			TIO 2
Juli	Transport	Vzdrževanje	Grafika
Avgust	Grafika	Kemija M.	Metalurgija
September	Metalurgija		

2. Glede na to, da je povpraševanje veliko ter pričakujemo več prijav kot je zmogljivosti v prikolicah, je odbor za družbeni standard sprejel naslednji sklep:

Služba za družbeni standard pripravi seznam zmogljivosti po tozidih in DSSS glede na število zaposlenih in zbira prijave. Prijave se zbirajo samo na podlagi prijavnice za letovanje. Vse zbrane prijave bo obravnaval odbor za družbeni standard v sodelovanju s službo in določil upravičence za letovanje v prikolicah oz. garsonjerah v letu 1985.

3. Opozarjamo, da bodo obravnavane le prijave, ki bodo v celoti izpolnjene na prijavnici.

4. ROK ZA PRIJAVO JE 10. 5. 1985.

5. Na podlagi sprejetih prijav in izdelanega seznama letovanja, se bo akontacija za letovanje v višini 2.500,00 din za prikolico oz. garsonjero odbila od osebnega dohodka za mesec maj. Razlika se plača pred odhodom. Kasnejša odjava letovanja in vračilo vplačane akontacije bo možna le v izjemnih primerih (bolezen, smrt v ožjem sorodstvu, vojaške obveznosti).

Prosimo za razumevanje!

Družbeni standard

Šport in rekreacija

Svojevrstna tekma

Tako zanimive tekme, kot je bila 5. marca 1985 v hali Golovec, že dolgo nismo videli. Ženske so igrale nogomet. Ekipo Cinkarne je z 1 proti 0 premagala ekipo EMA. Svojestvo te tekme je bilo v tem, da so cinkarke prvič igrale nogomet celo brez treninga. Pred tekmo so se naučile pravil igre, nato pa igra-

le, kakor je pač nanoslo. Lahko si predstavljate, koliko je bilo smeha. Žal je bilo navijačev zelo malo. V bodoče bi bilo treba za takšne tekme obvestiti vse delavce v Cinkarni, da bi imeli možnost ogleda. Upamo tudi, da bo organizator kmalu spet ponovil to tekmo.

Pozdrav obeh ekip pred pričetkom tekme

Napad na vrata EMA

Ekipo Cinkarne. Od leve proti desni stojijo Breda Završek, Darinka Špacapan, Vilma Pevec, Dijana Del Negro; čepijo Zdenka Vignjevič, Jožica Šeško, Majda Derča, Cvetka Lukanc in Mirjam Sikošek

Lep uspeh naših odbojcarskih ekip

Spomladanski del sindikalnega prvenstva v odbojki za ženske in moške je končan. Naše ekipe so nas dostojno zastopale, saj so premagale vse svoje nasprotnike in tako brez poraza zasedle vsaka v svoji ligi 1. mesto.

ŽENSKÉ II. liga

1. Cinkarna	14 točk
2. Aero	12 točk
3. Kovinotehna	6 točk
4. Merx	6 točk
5. Emo	6 točk
6. Triglav	6 točk
7. Libela	6 točk
8. Lik Savinja	0 točk

Vzdrževalci zmagali

Kegljaška sekcija je v sredo 10. aprila 1985 ob 18. uri na kegljišču Golovec organizirala tradicionalno tekmovanje v kegljanju - borbene igre, med tozdi v počastitev praznika dela, katerega se je udeležilo 5 ekip. Ekipe transporta in TiO₂ nista nastopili zaradi premajhnega števila tekmovalcev. Kombinirana eki-

MOŠKI II. liga

1. Cinkarna	10 točk
2. Kovinotehna	6 točk
3. Zapori	6 točk
4. LB	6 točk
5. Metka	2 točki
6. MZS	0 točk

V jesenskem delu čaka obe ekipe še veliko težkih tekem, ki jih bo treba resno vzeti, če hočemo v prihodnjem letu nastopiti v 1. ligi v obeh konkurencah. Vsem igralkam in igralcem za spomladanski uspeh iskrene čestitke z željo, da dosežejo v jeseni enak uspeh.

pa grafike je sicer dosegla najboljši rezultat, vendar so se po določitvi tekmovalj upoštevali samo rezultati popolne ekipe iz tozda. Tako so imeli največ uspeha vzdrževalci, ki so premagali svoje vrstnike iz metalurgije za 5 lesov in osvojili lep pokal v trajno last.

Ekipe so nastopile v naslednjih postavah

Vzdrževanje: Floreani, Kajtner, Dordevič, Smiljanec in Salmister
 DSSS: Horvat B, Zupanc V., Zalokar I., Vengust H., Šeško J., Točaj J.,
 Metalurgija: Korent, Furjan, Žolger, Hranič in Pevec
 Veflon: Kenda, Šeruga, Guček, Ovtar, Kovačič in Patkan
 Grafika: Pohole, Pravdič, Vok, Gobec, Jurkošek

Vrstni red

1. Vzdrževanje	394 lesov
2. Metalurgija	389 lesov
3. DSSS	356 lesov
4. Veflon	260 lesov
5. Grafika	423 lesov

izven konkurence

Tekmovanje sta vodila Ivan Veranič - vrhovni sodnik in Rudi Mraz. Vsem nastopajočim čestitke za dosežene rezultate in prijetne praznike.

Marjan LEBAN

ŠAH Cinkarna 3. mesto v I. ligi

V letošnjem letu tekmuje šahovska sekcija Cinkarne v I. sindikalni ligi Celja, saj se je v sezoni 1984 z delitvijo prvega mesta v II. ligi uvrstila v višje tekmovanje.

Po končanem spomladanskem delu 1985 je osvojila ekipa solidno 3. mesto, takoj za prouvvrščeno Kovinotekno in drugim Ingradom.

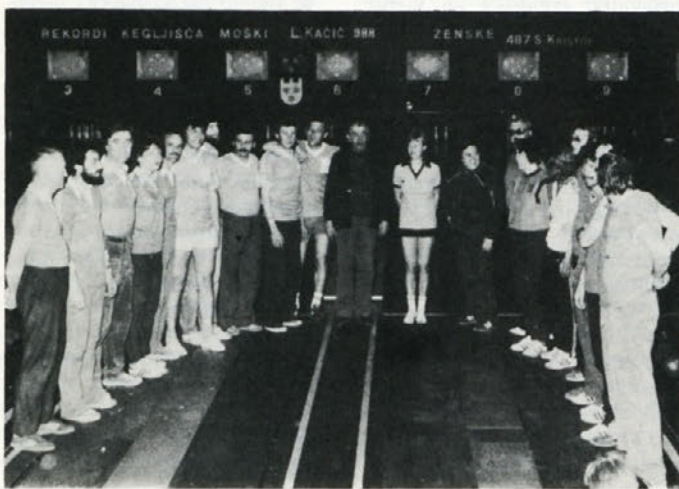
Rezultati posameznih dvobojev so naslednji:

Cinkarna : Klima	2,5:1,5
Cinkarna : Libela	3 : 1
Cinkarna : Žična	3,5 : 0,5
Cinkarna : Aero	3 : 1
Cinkarna : Emo	1 : 3
Cinkarna : Ingrad	2 : 2
Cinkarna : Kovinot.	1 : 3

(Nadaljevanje na 15. strani)

Naša ženska odbojcarska ekipa

Pozdrav pred pričetkom tekmovanja med tozdi

Dekleta v akciji

Vsaka ima svoj stil

Irena Zalokar

Helena Vengust

Kako do novih proizvodov

Pod tem naslovom bomo v nadaljevanjih objavljali problematiko, ki je zelo pomembna za nadaljni razvoj in delo naše delovne organizacije. Po objavi posameznih nadaljevanj pozivamo vse delavce, posebej pa delavce v marketingu, razvojni službi, proizvodnji in službi kakovosti, da se preko glasila Cinkarnar vključijo v razpravo o tej problematiki, nakažejo probleme, katere oni vidijo, poskušajo morda demantirati objavljeno ter na ta način prispevajo k razmišljanju, kako v Cinkarni Celje priti do novih proizvodov. Pričakujemo vaš odziv.

Novi proizvodi so dejanski odraz vitalnosti posameznega poslovnega sistema. Poslovni sistem lahko namreč s stalnim nadomeščanjem tehnološko zastarelih, tržno in dohodkovno nezanimivih proizvodov stalno povečuje dohodek in s tem povečuje svojo učinkovitost in reprodukcijsko sposobnost. V nekaj nadaljevanjih želimo povedati, kako pomemben in kompleksen je razvoj novih proizvodov, kot

tudi vloga tržne komponente pri planiranju in razvijanju novih proizvodov ter njihovem uvajanju na trg. Poskušali pa bomo tudi opisati kako organizirati razvoj novih proizvodov. Sestavek bomo razdelili na področja: pomen funkcije razvoja novih proizvodov, tržni vidiki planiranja novih proizvodov, razvijanje in uvajanje novih proizvodov na trg in organiziranje razvoja novih proizvodov.

Pomen funkcije razvoja novih proizvodov

Novi proizvodi pomenijo za ozde enega pomembnih elementov razvojne politike, ki mora organizaciji zagotoviti trajno doseganje dohodka za lastne potrebe ter jo vključevati v proces družbene delitve dela.

V današnjih razmerah poslovanja, ko iščemo racionalnejše načine gospodarjenja, ko je potrebno vse bolj zmanjševati porabo na posameznih področjih poslovanja in zmanjševati posamezne načrte, da bi tako stroške poslovanja spravili v družbeno zaželeno okviro, smo pred dilemo, kako, koliko in v kakšni meri ob takšnih pogojih ravnati na področju razvoja, znanosti in raziskav.

Ugotavljamo, da smo na prehodu v naslednji, višji stadij gospodarske razvitosti, ki je povezan z nadpovprečno stopnjo gospodarske rasti v daljšem obdobju, kot tudi s stalnim izboljševanjem strukture proizvodnje in mednarodne menjave ter kvalitete gospodarjenja. Povezava z večjo vlogo razvoja in znanja omogoča prehod od ekstenzivnega na kvalitativno napredovane gospodarstva, kolikor bolj se namreč iz neposredne proizvodnje odpravlja človekova delovna sila, toliko bolj prihajajo v proizvodnjo mnogo močnejša energija, znanost kot neposredna proizvodna sila in njena tehnična aplikacija. Znanost se z obrobja, kjer je bila dolga stoletja »ena izmed oblik družbene zavesti«, premika vse bolj v center samega družbenega dogajanja. Kakšne so njene dimenzije, kaže nekaj dejstev:

- vsaki dve minuti imamo na

razpolago novo informacijo iz kakega izmed številnih laboratorijev v svetu.

- v nekaterih razvitih družbah se število raziskovalcev poveča za 100 odstotkov že v sedmih do osmih letih (t.t.m. podvojitvena doba v rasti števila raziskovalcev),
- izredno hitra rast sredstev za zagotavljanje pogojev za dela raziskovalcev in pa drago opremo - vlaganje v znanost 15-20% letna stopnja rasti,
- eksplozija znanstvenih podatkov in informacij, stopnja rasti 15-20% letno.

V obdobju 1909 do 1929 je 50% gospodarske rasti temeljilo na povečanju delovne sile in investiranega kapitala. V obdobju 1929 do 1957 se je ta delež zmanjšal na 30%, faktor znanosti pa se je povzpela na prvo mesto. Čas od odkritja do njegove industrijske eksploatacije se skrajšuje. Razvoj bo v prihodnje veliko bolj odvisen od položaja znanosti in uporabe njenih dosežkov.

Tendenco je dokaj jasna: kolikor bolj je dežela industrijsko razvita, toliko bolj sta njen gospodarski potencial in socialni napredek odvisna od njenega znanstvenega potenciala.

Prehod iz stanja zmerne gospodarske razvitosti v stanje gospodarske razvitosti je odvisen predvsem od razvoja lastnega znanja, spodbujanja inventivne dejavnosti, tehnoloških dosežkov, ki so plod razvojnega dela lastnih kadrov itd., skratka, uporabe znanosti v industriji, znanstvenih dosežkov pri upravljanju, poslovanju ipd. Posa-

mezne razvojne stadije gospodarstva prikazujemo spodaj. Ta sprememba pomeni prehod od ekstenzivnega na kakovostni razvoj oz: prehod od količine na kakovost, tehnologija in znanje pa dobivata vse pomembnejšo vlogo pri nadaljnjem gospodarskem razvoju.

Razvojni stadiji gospodarstva

1. Stadij gospodarske letargije
2. Stadij začetne gospodarske rasti
3. Stadij zmerne gospodarske rasti
4. Stadij gospodarske razvitosti
5. Stadij visoke gospodarske razvitosti.

Če poskušamo ugotoviti, kako bi si zagotovili večji delež, pomembnejšo vlogo znanja pri razvoju našega gospodarstva, moramo s podatki nekoliko osvoboditi sedanje stanje.

Po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije je okoli 49% slovenskega gospodarstva leta 1974 temeljilo na tuji tehnologiji, štiri leta pozneje pa že 60%, torej je slonelo na domačem znanju le še 40% proizvodnje slovenskega gospodarstva.

Število domačih patentov v zadnjih letih močno stagnira; razmerje med domačimi in tujimi patenti je bilo v letu 1979 1:8,5 v korist tujih (podatek za SRS za leto 1979 - 590 patentov, 80 domačih in 510 tujih).

Nakup tujih licenc se je v zadnjih letih zelo povečal, v večini primerov vsebujejo pogodbe tkim. omejevalna določila, ki med drugimi prepovedujejo izvažati proizvode, ki jih proizvedemo s kupljeno tehnologijo (90% pogodb ima takšne klavzule). Pri licencah bi seveda morali razmišljati predvsem v dveh

smereh:

- kako dopolnjevati in inovirati kupljeno znanje in ob tem vzgajati čimveč sposobnih kadrov za področje razvojne in znanstveno raziskovalne dejavnosti;
- pri povečanem uvozu licenc (znanja) bi morali povečati delež izvoza lastnega znanja; v fazi gospodarske razvitosti bomo potrebovali še več tujega znanja, vendar pa bi sočasno morali razpolagati z več lastnega sposobnega za transfer na tuje trge.

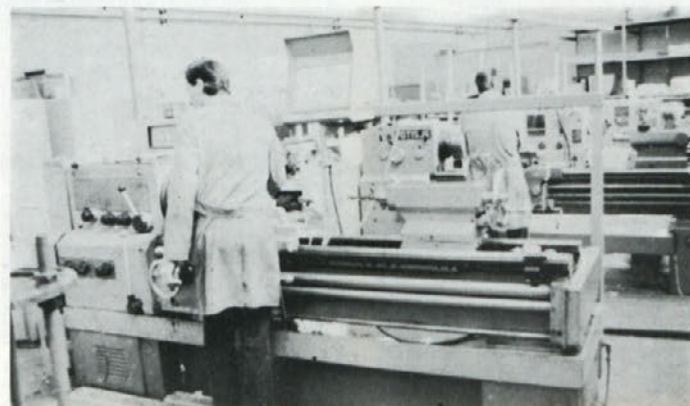
Delež celotnega prihodka, ki ga namenijo OZD za razvojno in znanstveno raziskovalno delo, bi morali povečati, motivirati bi morali združeno delo, da bo v prihodnje vlagalo več sredstev v razvoj lastnega znanja, lastnih raziskovalnih kadrov ali znotraj posameznih OZD ali prek samoupravnih institucij finansiranja znanstvenoraziskovalnih projektov, ki naj bi bili tesno povezani del razvojne strategije združenega dela, da bi dolgoročni cilji razvoja vse bolj postali vsebina našega razmišljanja in dela.

Naloge, ki bi jih morali opraviti so kompleksne, faza gospodarske razvitosti pa terja od nas, da razrešimo probleme predvsem na področjih:

- razvojnega sistema
- razvojnega planiranja
- motiviranosti
- informacijskega sistema itd.

Namen našega prispevka je prikazati le del problematike razvojne dejavnosti, razvoj novih proizvodov z vidika organizacije združenega dela. Najpogosteje se v praksi namreč srečujemo s težavo, da ni novih proizvodov, če pa so, niso absolutno novi, ampak novi samo za nas, in niso plod lastnega znanja.

Novi proizvodi pa lahko, še zlasti v obdobju stabilizacije, odgovorijo na vprašanje, kako planirati rast in razvoj.

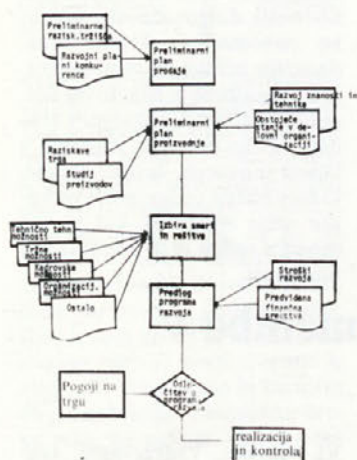
Obrat PTFE - Veflon

Razvojna politika delovne organizacije in tržišče

Razvojna politika zajema skupno aktivnost delovnega kolektiva pri formuliranju osnovnih ciljev razvoja, ki jih želi delovna organizacija doseči v določenem obdobju, ter določanje poti, sredstev in meril za njihovo realizacijo. Pri tem je posebno važno, da ta aktivnost delovnega kolektiva temelji na najnovejših znanstvenih dognanjih, da je usmerjena k motiviranju proizvajalcev in priznavanju njihovih vrednot ter k usklajevanju interesov delovne organizacije z interesi družbe kot celote. Z opredelitvijo razvojnih ci-

ljev spoznavamo, da je razvoj delovne organizacije zelo široka in kompleksna naloga, ko jo je potrebno reševati z interdisciplinarnim vključevanjem kadrov različnih profilov in znanj, da si pridobi delovna organizacija strokovne podlage in prihodnje usmeritve. Strokovne podlage, ki so osnova za samoupravne odločitve so predvsem kvalitetno programiranje razvoja. Če poskušamo v poenostavljeni obliki prikazati proces izdelave razvojnega programa delovne organizacije, vidimo, da je sestavljen predvsem iz več faz.

Izdelava razvojnega programa v delovni organizaciji

Iz procesa razberemo:

- Razvoj postaja vse bolj ekonomska kategorija, če upoštevamo tržno planski način gospodarjenja.
- Razvojni program mora biti prilagojen specifičnostim delovne organizacije tako glede vsebine kot tudi metod, sicer je možnost njegove realizacije majhna.
- Zelo težko je najti najboljšo različico razvojnega programa, saj vemo, da lahko razvoj de-

lovne organizacije uresničimo na več načinov:

- z modernizacijo in razširitvijo obstoječih zmogljivosti
- z uporabo nove tehnike in tehnologije
- z nakupom nove opreme
- z uvajanjem novih proizvodnih načinov,
- Kvaliteta kadrov in pravilen metodološki način dela sta zelo pomembna dejavnika.

Zelo pomembno je v okviru razvoja organizirati različne raziskave, ki so povezane z raziskovanjem proizvodov, kot so npr.:

- študij in proučevanje razvojne stopnje proizvodov
- preliminarno raziskovanje in pripravljanje idejnih normativov novih proizvodov
- konstruiranje, projektiranje in oblikovanje novih proizvodov itd.
- Pri organiziranju razvoja novih proizvodov bi morali upoštevati tudi možnost, da uporabimo različne strategije:
 - imitacijske (nakupe in uporaba kupljenih licenc)
 - adaptivne (nakup in prilagajanje kupljenih licenc) in
 - inovativne (lasten razvoj).

Pomen razvoja novih proizvodov

Pri razvoju novih proizvodov se najpogosteje srečujemo z naslednjimi problemi:

- za nove proizvode ni idej,
- razvoj razvija proizvode po lastni zamisli,
- razvoj, marketing in proizvodnja delajo vsak po svoje,
- proizvodi so tehnično razviti, nismo pa jih uvedli na trg,
- proizvod na trgu ni uspel.

Da bi lažje opredelili pomen novih proizvodov, podajamo definicijo novega proizvoda.

Nov je proizvod, ki zadovoljuje nove potrebe in je nov tako na jugoslovanskem trgu kot tudi v organizaciji združenega dela, skratka, povzroči probleme in sproži aktivnosti v procesu razvoja novih proizvodov.

Vlaganja v razvoj novih proizvodov so v sedanjem gospodarstvu ena izmed poti, če ne edina, možna in racionalna pot za zagotovitev zelene rasti in razvoja. Proizvod je pri tem glavni element dela poslovnega sistema in ga v marketingu imenujemo »marketing mix«. Bistvo tega področja marketinga je, da se v določenih obdobjih pod vplivom raznih faktorjev na trgu menjajo pogoji za »spremljivost« določenih proizvodov. Pod vplivom različnih faktorjev (razvoj znanosti, sprememba načina življenja in življenjskih razmer ljudi, konkurence, zakonskih predpisov itd.), prihajajo v določenih časovnih obdo-

bjih do sprememb v vsebini popraševanja in porabe. To seveda zahteva prilagodljivost ponudbe proizvodov za trg. Natančne analize kažejo, da je življenjska doba proizvodov vse krajša v mnogih industrijskih vejah pa prihaja do večje »smrtnosti« proizvodov zaradi vpliva že omenjenih parametrov na trgu.

Politika proizvodov je zato eden od elementov prilagajanja spremembam na področju popraševanja in porabe, je integralni del poslovne in razvojne politike organizacije združenega dela. Kakšen pa je ekonomski pomen razvoja novih proizvodov, prikazujemo grafično.

Vloga inovacije proizvodov

Organizacija združenega dela ima pri izbiri programa razvoja proizvodov tele možnosti:

- da razvije popolnoma nov proizvod (absolutna novost na tržišču),
- da izpolni, izboljša dotedanje proizvode,
- da z večjo ali manjšo natančnostjo posnema proizvode na trgu,
- da pri programiranju politike proizvodov kombinira navedene možnosti.

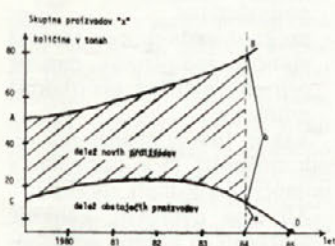
Od vseh oblik razvoja proizvodov je razvoj novih proizvodov najbolj kompleksno in najodgovornejše področje v poslovni politiki organizacij združenega dela, v ekonomskem pogledu je to najbolj efektivno področje planiranja, je okvirna oblika programiranja razvoja in rasti. S programiranjem razvoja novih proizvodov rešujemo ključna vprašanja poslovne strategije, kar najbolj velja za dolgoročno orientirano razvojno politiko

OZD.

Pomen novih proizvodov je toliko večji, kolikor je razviti novi proizvod rezultat lastnega razvojnega dela, vlaganja v lastne kadre in razvoj, saj na ta način razpolagamo za lastnim znanjem, ki ga lahko v obliki transfera tehnologije, prodaje licenc in know-howa ter višjih oblik gospodarskega sodelovanja plasiramo na zunanem trgu. Na mednarodnem trgu bo namreč vse težje shajati samo z izvozom blaga.

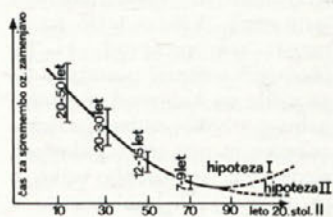
Pomen novih proizvodov lahko še dodatno osvetlimo, če upoštevamo, da se življenjska doba skoraj vseh proizvodov krajša, da so srednjetraini proizvodi pridobili pomen v primerjavi z dolgotrajnimi proizvodi, katerih tržna udeležba se vztrajno zmanjšuje, njih stopnja rasti pa ni tako dinamična kot pri novih proizvodih, in da je velik razpon v dohodku povezan z novimi proizvodi.

Krivulja smrtnosti proizvodov na tržišču in vloga inovacije proizvodov

Čas, potreben za uporabo tehnoloških inovacij

Diagram kaže da se praktično čas za spremembo ali zamenjavo določene tehnologije vsakih 20 let zmanjša na polovico.

Novi proizvodi - politika proizvoda, opredeljena na različne cilje

CILJI RAZVOJA PROIZVODOV	POVEČANJE TEHNOLOŠKE SVEŽINE PROIZVODA		
	BREZ TEHNOLOŠKIH SPREMEMB	IZBOLJŠANJE TEHNOLOGIJE	NOVA TEHNOLOGIJA
BREZ SPREMEMB NA TRŽIŠČU		IZPOPOLNJEVANJE Izvedene neznatne spremembe na proizvodu, da znižamo proizvodne stroške ali da izboljšamo kvaliteto proizvodov	SPREMEMBA bistvene spremembe proizvodov, da znižamo proizvodne stroške ali izboljšamo kvaliteto
POPOLNEJŠE POKRIVANJE TRŽIŠČA	NAPREDEK PRODAJE Npori, da dotedanje proizvode napravimo bolj privlačne za sedanje potrošnike	IZBOLJŠANI PROIZVOD Izboljšanje lastnosti dotedanjih proizvodov z dopolnitvami dotedanjih tehnoloških rešitev	RAZŠIRITEV PROGRAMA PROIZVODNJE Razširitev proizvodnega programa in asortimana proizvodov na osnovi uporabe novih tehnoloških rešitev
OSVAJANJE NOVIH TRŽIŠČ	RAZŠIRITEV UPORABE Razširiti prodajo dotedanjih proizvodov na kategorije nepotrošnikov teh proizvodov	RAZŠIRITEV TRŽIŠČA Povečanje plasmata s ponudbo boljših, izpolnjenih proizvodov, novi segmenti tržišča	DIVERZIFIKACIJA Intenzifikacija prodaje z razširitevjo tržišča in z vključevanjem novih potrošnikov na osnovi novih tehnoloških rešitev

Udeležba novih proizvodov v rasti prometa organizacij združenega dela naj bi postopoma dosegla 80%, pozneje pa tudi 100%. Podatki za leto 1978 za razvita zahodna gospodarstva kažejo razmerje 50:50, že leta 1980 pa je razmerje 80:20 v korist novih proizvodov.

Danes je razvoj novih proizvodov interdisciplinaren problem z izrazitim poudarkom na ekonomskem to je tržnem delu. Zaradi hitrega tehničnega in tehnološkega napredka namreč ni več problem razviti in proizvesti proizvod z določenimi tehničnimi in funkcionalnimi lastnostmi. Veliko težje pa je razviti tak proizvod, ki bo predvsem ustrezal potrebam trga glede na kakovost, funkcionalnost, obliko, embalažo, težo, znanje in ime ter seveda tudi glede cene. Še posebno težko je to ob vse večji konkurenci, še zlasti pa ko se pojavljamo na tujem trgu. Spodbude za razvoj novih proizvodov prihajajo vse bolj s tržišča, v središču dogajanja se pojavlja potrošnik - kupec, zato se napori organizacij

združenega dela vse bolj usmerjajo v zadovoljevanje potreb in zahtev kupcev.

Pri opredeljevanju politike proizvodov se morajo organizacije združenega dela poleg tega, kaj in koliko proizvajati, vprašati tudi za koga proizvajati, v kakšni dinamiki in po kakšnih cenah. Katera področja in v kolikšnem obsegu jih bomo pokrivali z novimi proizvodi, izvemo iz:

- prognoz prihodnjega razvoja gospodarstva
- prognoz prihodnjega razvoja matične industrijske panoge oziroma matične proizvodne grupacije,
- kakor tudi iz analize razvojnih možnosti, ki jo opravimo s pomočjo naslednjih vprašanj:
 - Ali smo ugotovili, kolikšne možnosti in kakšne priložnosti za povečanje dohodka imamo, če spremenimo vrsto in obseg dejavnosti?
 - Ali smo ugotovili, s katerimi novimi proizvodi je mogoče povečati izvoz in (ali) dohodek?
 - Ali smo ugotovili vse nevarno-

sti za prodajo novih proizvodov, ki jih bodo povzročile spremembe navad pri potrošnikih?

- Ali smo ugotovili, kakšne kade dre lahko v prihodnje pridobimo?
- Ali smo ugotovili, koliko sredstev za naložbe bomo lahko sami ustvarili in kakšne možnosti bodo v naslednjem obdobju za pridobivanje tujih sredstev?

Programiranje razvoja OZD bi vsekakor moralo biti usklajeno z interesi družbe kot celote (plani, družbeni dogovori), potekati pa bi moralo tudi tako, da bi v letih 1982, 1983 in delno 1984, ki bodo po podatkih OECD leta recesije, če ne povečali, pa vsaj obdržali dotedanje stopnje rasti.

Razumljivo je, da bodo organizacije združenega dela, če se bodo hotele hitreje razvijati, morale od celotnega prihodka za razvoj in znanstveno raziskovalno delo nameniti večji delež kot dosedaj. Podatki za kemično industrijo SRS govori o številki 0,6 do 0,7 %, kar je daleč pod kritično mejo, posebno če vemo, da je ta številka v razvitih državah 3%. Omejevalni faktorji bodo v naslednjih letih kriteriji,

postavljeni za naložbe:

- plasmana na mednarodne trge (izvoz) je prvi pogoj izgradnje rentabilnih kapacitet
- nadpovprečni dohodek kot rezultat prodaje tako na domačem kot na tujem trgu
- čim večji dohodek v odnosu do uporabljenih sredstev
- čim večja akumulacija v dohodku
- čim manjša poraba surovin, energije
- čim manjši materialni pretoki
- razrešena problematika varstva okolja.

OZD verjetno ne bo lahko zadostiti omenjenim kriterijem, še posebej, če bodo nadaljevale z dosedanjim načinom reševanja razvojnih problemov.

Velike možnosti so, da z razvojem novih proizvodov zagotovimo rast in razvoj, seveda če bomo sposobni, da zaradi prihodnosti, dolgoročnosti, nekotiko zanemarimo kratkoročne, današnje učinke, če bomo planirali prihodnost in zagotovili dolgoročnost naših razvojnih tendenc, skozi pretežna vlaganja v lastne inovacije, lastno znanje, ki bo v bližnji prihodnosti vsekakor večje bogastvo, kot so vsa mogoča rudna in druga naravna bogastva.

Kadrovske spremembe v marcu

VSTOPI

Žander Davorin, pripravnik V. st., Metalurgija, Rahmani Gani, vozač surovin, Metalurgija, Padežnik Roman, oddelkovodja žganja keramičnih izdelkov, Metalurgija, Dujlovič Petar in Požar Marjan, vozač surovin, Metalurgija, Halilović Hajrudin, Vejnović Duško, Tešanović Zoran, Pavlovič Marinko in Ninič Stojan, pakovalec Zn prahu, Metalurgija, Ledinski Marjan, pakovalec žice, Metalurgija, Bukšek Anton, Smajlovič Abdehlah, Ruzminski Stjepan, pomočnik valjača, Metalurgija, Milojevič Miloš in Crnomarković Miloš, delavec za pomoč v valjarni, Metalurgija, Smrečki Stjepan, pomočnik valjača, Metalurgija, Sankovič Sretko, pakovalec Zn prahu, Metalurgija, Kukič Borro, rezalec pločevine, Metalurgija, Arbanas Milan, pomočnik livarja v žici, Metalurgija, Rampre Srečko, oprav. filtr. in meš. naprav, Kemija celje, Jojski Mladen, oprav. filtr. in meš. naprav, Kemija Celje, Sluga Branko, polivalentni delavec, Kemija Celje, Markošek Franek, II. retušer, TOZD Grafika, Mestinšek Dušan, pripravnik

VI. stopnje, Vzdrževanje, Ivanac Mladen, merilec za manj zahtevna dela, Vzdrževanje, Caharijaz Miroslav, plastikar za manj zahtevna dela, Vzdrževanje, Marčič Igor, II. kurjač, Energetika, Petrič Karli, pripravnik V. stopnje, TOZD TiO₂, Marinović Anto, je razporejen na dva dela in naloge in sicer: delavec na hidrolizi in delavec na pranju GELA, Kos Vlado, delavec na pranju GELA, TiO₂, Vogrinc Franc, delavec na pranju GELA MORE, TiO₂.

IZSTOPI

Simonovski Simon, zastopnik prodaje, Marketing, Cvek Dunja, I. raziskovalec, Razvojna služba, Ivačić Željko, vozač surovin, Metalurgija - Keramika, Bukovec Marjan, I. fotostavec, Grafika, Bele Drago, II. strojnik, Grafika, Vovk Mihael, ključavničar za zahtevna dela, Vzdrževanje, Jovič Spomenko, vzdrževalec, Vzdrževanje, Vodušek Franc, mlinar na pešč. mlinih, TiO₂, Brulc Karmen, preoblik. za zahtevna dela, Veflon, Petrovič Stjepan, gumar - specialist, Veflon.

ŠAH KONČANA LIGA - SPOMLA- DANSKI DEL

(Nadaljevanje iz 11. strani)

1. mesto Kovinotehna (22)
2. mesto Ingrad (19)
3. mesto Cinkarna (16)
4. mesto Klima (14)
5. mesto EMO (13,5)
6. mesto Žična (10,5)
7. mesto Libela (9,5)
8. mesto Aero (7,5)

Za ekipo Cinkarne so igrali naslednji igralci in osvojili naslednje točke:

- Jazbec 6,5 točk - 7 tekem
Dečko 2 točki - 6 tekem

Jamarji v Kolumbiji

Piše Ramšak Silvo
(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Vpnem se na našo »žičnico« z vponko in počasi napredujem. Tok je močan in tudi mene »pobere«. V trenutku sem moker. Uspešno se rešim in oba se napotiva po strmeh bregu. Občudujeva ogromen vhod, ki ga na nekaterih mestih krasijo velike kapniške tvorbe. Nimava veliko časa, saj morava jama narisati. Rov je tudi do 40 m širok, in do dvajset metrov visok. Na levi je 10 m nad reko plato in na njem stoji kip Marije. Ob desnem bregu reke, na peščini, vidiva neke risbe, katerih pomena ne poznavam. Rov je 150 m dolg. Vsako misel, da bi prečila reko v jami, nama le-ta s svojim divjanjem izbršuje že v samih zasnovah. Slap je le več kot sto metrov globok in če naju odnese...

Vrneva se in ponovno naju čaka prečkanje. Oba ga uspešno opraviva. V mestu imamo dovolj časa, da se najemo. Hrana je še kar okusna (ko nimaš kaj izbirati). Z dvournu zamudo pripelje tudi avtobus. Nabašemo se vanj. Vsak stoji le na eni nogi med množico najrazličnejše prtljage. Ko avtobus pripelje do večje luknje na cesti, gremo moški ven, naberemo kamenje in ga nanosimo v jamo, ter odpeljemo dalje. To se ponavlja zelo pogosto. Vsakdo izstopi, kjer mu je najbližje domu. Cesta je strma in avtobus počasi napreduje. Gume so takšne, kot jih ima Formula 1 za vroč asfalt. Profil se niti ne sluti več. Za 12 km porabimo več kot dve uri.

Na tem delu skupno raziščemo 10 jam in tako odpremo novo stran v raziskovanju kolumbijskega krasta.

Ružič 1 točka - 3 tekme
Tanjšek 1 točka - 3 tekme
Mežnar 1,5 točke - 4 tekme
Tasič 4 točke - 5 tekem

Kot je razvidno iz rezultatov, je dosegel najboljši uspeh Jazbec, ki je bil tudi edini neporažen. Zelo dobro je igral tudi Tasič - samo ena izgubljena točka. Vsi ostali igralci pa so igrali precej pod svojimi zmoglostmi in če hočemo 3. mesto v jesenskem delu obdržati ali celo izboljšati, bo potrebna večja borbenost in kvaliteta, saj sta dva dobra igralca premalo za uspeh cele ekipe.

Ivan POHOLE

Naslednji dan zgodaj zjutraj sedemo v najeti avtobus in naše vračanje proti Bogoti se začne. Voznik trdi, da bomo v Bogoti v 12 urah. Že v prvi jami na cesti nad vasjo avtobus obstane in z našo pomočjo po uri in pol nadaljujemo potovanje. Ker je lukenj veliko, je temu primerna tudi naša potovalna »hitrost«. Po raznih manjših popravilih avtobusa, treh »gumidefektih«, postanku v starošpanskem mestu Villa de Leiva, pridemo nekaj pred četrto uro zjutraj v Bogoto. Temperatura je blizu ničle. Za okoli 250 km smo porabili 21 ur! V dveh dneh pred odhodom na San Andres si ogledamo še Museo del Oro - muzej zlata (kjer je toliko zlata, da nam jemlje vid in sapo), povzpemo se na 3800 m visoko razgledno točko Monserate nad Bogoto in drugače izkoriščamo čas, ki ga imamo na razpolago.

V dveh skupinah se z letalom odpeljemo do otoka San Andres, ki je 800 km oddaljen od Kolumbije in le 200 od Nikaragve. Je koralnega izvora in je del Karibskega otočja. Dolg je 12 km in 2 km širok. Poraščen je v glavnem z kokosovimi palmami, pa tudi kruhovca, bananinih palm in podobnih eksotičnih rastlin ne manjka. Vidimo tudi nekaj metrov visoke fikuse. Prva dva dni stanujemo v apartmaju Bahía Marina, stroške pa krije naš gostitelj. Naša naloga je, da preiščemo vse jame na otoku, ugotovimo kvaliteto vode in jamah in v vodnjakih. Prave tekoče vode na otoku ni. Imajo le deževnico in ogromne rezervoarje za pitno vodo, ki jo s tankerji vozijo iz Nikaragve. Skušamo tudi dokazati povezovalno jam z morjem. Preiščemo sedem jam, dolgih do 30 m. Vse tudi narišemo. Doku-

mentiramo tudi vse vodnjake na otoku.

V prostem času, ki ga imamo le malo, se kopamo v batenu in si ogledujemo bogato založene trgovine z najrazličnejšo tehničnim blagom. Cel otok je kot prostocarinska cona, pravi raj za Kolumbijce. Vsi tisti domačini, ki na otoku prebijejo več kot tri dni, lahko brez carine uvozijo neomejene količine izdelkov. Cene pa so tudi do 50% nižje kot v Bogoti. Zakaj je otok raj za turiste, lahko sami ugotovite. Sicer pa jim je čistoča okolja drugotnega pomena in prav takšen negativen odnos domačinov do okolja skušata naša dva gostitelja s svojo dejavnostjo spremeniti.

Z temi zadnjimi raziskavami je naše jamarstvo delo na tleh Kolumbije zaključeno.

Vrnemo se v Bogoto in z nestrpnostjo pričakujemo dan, ko se bomo vrnili v Evropo in domov. Tja pridemo v nekaj manj kot

desetih urah poleta. Zakadimo se v postelje, ki so kot raj proti vsem tistim, v katerih smo nekajkrat spali v Kolumbiji. Med poletom v Zagreb imamo še zadnji sestanek odprave. Z doseženimi rezultati smo zelo zadovoljni. Preiskali smo 25 jam z preko 4 km rogov in preko 500 m globine.

Ogromno dela pa še čaka z urejanjem dokumentacije in pripravo poročil za brošuro o delu odprave.

Pozno popoldne pridemo v Zagreb, kjer nas že čakajo domači. Pred izhodom ugotovimo, da je vsa naša prtljaga ostala v Parizu in dobimo jo po dveh dneh.

Vožnja domov je prijetna in prvič v 32 dneh se mi ni treba bati za blagajno, ki jo nosim s sabo.

Zavedam se, da sem vam od vsega doživetja povedal le malo, a vtisov je veliko in še vedno niso na pravem mestu.

Prejeli »ZLATI ZMAJ«

Marijan Bombač sprejema »Zlati zmaj« iz rok predstavnika Grafoimpexa, ki so to visoko priznanje prinesli v Cinkarno.

V razgovoru, kjer so sodelovali predstavniki tozda Grafike in razvoja so pohvalili timsko delo kot tudi prizadevanja sodelavcev na terenu, saj so vzpostavili solidne stike z grafičnimi hišami po vsej Jugoslaviji.

Stroj za razvijanje Kemolit plošč

Tuji proizvajalci ofsetnih plošč imajo v svojem programu tudi opremo za izdelavo kopije na ploščah za kopiranje. Med opremo plošč sodijo kopirni okvirji, razvijalna korita, stroji za razvijanje in peči za termično obdelavo. Tako smo tudi v naši DO že nekaj časa iskali možnosti za izdelavo domačega stroja za razvijanje Kemolit plošč. Dosegli so bili ti stroji izključno iz uvoza.

Za večje tiskarne, še posebej za časopisne hiše, je strojno razvijanje plošč nujno potrebno. Če si predstavljamo, da v večji rotacijski stroj vstavijo naenkrat tudi do 100 plošč, ki jih morajo izde-

lati v najkrajšem času, je to povsem razumljivo. Prednosti strojnega razvijanja plošč so v kratkem času razvijanja, enakomernem razvijanju po vsej površini, manjši potrošnji preparatov in ekološko čistejšem delu.

Tovariš Rakič iz Šabca in Grafostroj sta z našim sodelovanjem razvila in izdelala prototip razvijalnega stroja za Kemolit NO7 ploščo. Stroj smo na sejmu prvič predstavili. V stroju se kopirana plošča razvije, opere, gumira in posuši.

Za novi stroj so vse tiskarne pokazale velik interes, saj zamenjuje uvoz in je primeren za razvijanje naše Kemolit NO7 plošče.

D.M.

(Nadaljevanje s prve strani)

Na simpoziju smo sodelovali z osmimi temami. Izšel je tudi zbornik predavanj.

3. Naš osnovni razstavni prostor je bil v hali 8A v velikosti 264 m², razdeljen na govorilni del s kabinami, demonstracijski del, opremljen s stroji za demonstracijo postopkov kopiranja APO in NO7 plošč in multivizijo, kjer

smo z diapozitivi predstavili proizvodnjo, postopke izdelave in plazma proizvodov. Na našem razstavnem prostoru pa so sodelovali tudi partnerji: BASF Farben + Fasern Ger. m. b. H., Kast + Ehinger Wien, Papirnica Vevče, Plutal Ilirska Bistrica, Sava Kranj, Grafostroj Šabac, Rakić Đorđe Šabac, Baštovanović Miroslav Šabac.

podpriopredelitev Cinkarne, da je v svoj obseg poslovanja prevzela tudi organiziranje kooperantov za proizvodnjo opreme za grafično industrijo. Tako je naša temeljna organizacija Grafika uresničila že dolgo predvideno ponudbo kompleta od grafičnega repromateriala (tiskarske plošče in barve ter pomožna sredstva) do opreme (stroje in naprave) za uporabo teh proizvodov. Največ so razpravljali o stroju za razvijanje ofsetnih plošč, kopirnem okviru za ofsetne plošče, bazenih za razvijanje (razstavljeno na našem razstavnem prostoru), stroju za enostopenjsko jedkanje, reprokameri, škarjah, popravilu numeriranj, napravi za parafiniranje in ostalih doma izdelanih strojih. Predstavljena je bila kvaliteta teh strojev, delež uvoznih komponent, nadaljni načrti za osvajanje opreme in organiziranje ponudbe ter informacija grafični

industriji. Prisotni so bili tako seznanjeni o prodornosti malega gospodarstva oziroma obrtnikov, s katerimi se je predstavila Cinkarna.

Dogovorjeno je bilo, da bo televizija naslednje dni posebej predstavila te izdelke in njihove izdelovalce, poleg tega pa, da se jim dodeli eno od vrste priznanj, ki jih grafična industrija že ima za te namene.

Govorili so tudi o vse večjih problemih varstva okolja, o vračanju materialov, o čistejših tehnologijah, kjer je predstavnik naše delovne organizacije informiral prisotne o načrtih in usmeritvah Cinkarne na tem področju.

Ob zaključku prijetnega srečanja je bilo dogovorjeno, da se kmalu srečamo v Vjesniku, kjer bo najprej priključen novi stroj za razvijanje ofsetnih plošč.

D.P.

Pogled na naš razstavni prostor pozno popoldne

Ob našem nastopu na sejmu smo prejeli naslednja priznanja:

VELIKI ZLATI ZMAJ Grafoimpexa je letna nagrada za najboljši dosežek na področju grafične industrije, za proizvod v skupini jugoslovanskih proizvajalcev grafičnega repromateriala. Prejeli smo ga za ofsetno ploščo KEMOLIT NO7 s strojnimi razvijanjem. Odločilni kriterij za tako visoko priznanje je bil, da lahko Kemolit NO7 uspešno zamenja sedanji uvoz plošč skupaj s stroji za razvijanje, ker smo hkrati predstavili tudi razvijalni stroj domače proizvodnje.

DIPLOMA KOMERCIALNO TEHNIČNI POSPEŠEVALNI SLUŽBI GRAFIČNEGA PROGRAMA za sodelovanje pri doseganju visoke kvalitete proizvodov, rezultatih raziskovalnega dela in uvajanja teh dosežkov v prakso.

PRIZNANJE za prispevek k delu in razvoju Više grafične šole Zagreb.

PRIZNANJE za izredno kvalitetno urejen razstavni prostor na sejmu.

PRIZNANJE za koledar starih upodobitev Bleda za idejo in vsebino, za likovno oblikovanje in za grafično izvedbo.

M.B.

ODMEVI

Pohvalno so govorili o Cinkarni še na službenem kosilu v času sejma v salonu zagrebškega velesejma, ki ga je priredil direktor velesejma za člane programskega odbora Intergrafike, na katerega je povabil tudi predstavnik naše delovne organizacije. Med šestnajstimi udeleženci so bili najvidnejši predstavniki grafične industrije Jugoslavije. Prisotni so z zadovoljstvom ocenjevali uspešnost Intergrafike, simpozij Više grafične šole, mnenja tujih razstavjalcev in načrte za naprej.

Razpravljalci so enoglasno

Stroj za razvijanje Kemolit NO7 plošč

Planinska sekcija Cinkarne organizira enotedenski izlet na planinski masiv Jakupica »Solunska glava«, obisk topilnice cinka in svinca Zletovo in pohod na planinski masiv Olimp v Grčiji, ter vzpon na njegov vrh Mikitos (2918 m). Izlet bo organiziran v dneh od 13. do 19. junija 1985. Cena izleta je 15.000,00 din. Polovico je treba vplačati ob prijavi, polovico pa pred odhodom. Prijave sprejema tov. Vrečer Adi do 6. 5. 1985. Prednost imajo planinci, ki so se udeleževali izletov planinske sekcije.